

**NOVO
V KOPRU!**

NOVOMAT d.o.o.
AVTO STEKLO CENTER

Ko steklo počí,
do Novomata
skočí!

**OBRATNA CONA SERMIN
SERMIN 72A, KOPER
T: 00386 5 62 62 888**

MEJE - Na 2. strani Na Šentilju nadzor ostaja

Slovenija ima ukrep za neupravičenega

KRAS - Na 4. strani Cattaruzza kandidat, Milkovic pa ne več

5.junija v Trstu tudi rajonske volitve

NOVA GORICA - Na 12. strani Carinarnica dobila novo podobo in ime

Poimenovali so jo bivač urbane kulture

MODA - Intervju Obleka kot kultura in stvar časa

RIM - Prvo soočanje o Wärtsili na ministrstvu za gospodarski razvoj se je zaključilo pozitivno

Za zdaj ne bo odpustov

TRST - Od včeraj do ponedeljka Amerigo Vespucci zopet v tržaških vodah

RIM - V tovarni velikih motorjev Wärtsilä zaenkrat ne bo odpustov. Vodstvo družbe se je obvezalo, da ne bo stekel noben postopek za mobilnost, predčasne upokojitve ali druge ukrepe, ki bi zmanjšali število zaposlenih v boljunški tovarni. Novi predsednik in pooblaščenec upravljatelj družbe Wärtsilä Italia Guido Barbazza, ki je nasledil Sergia Razeza, je najavil, da namerava poglobiti in morebiti na novo analizirati položaj, predstavniki finske multinacionalke pa so napovedali, da bodo pred vsakim ukrepom glede osebja vsekakor predstavili nov poslovni načrt glede prihodnosti italijanske Wärtsile.

To je izšlo s srečanja na ministrstvu za gospodarski razvoj, ki je bilo včeraj popoldne v Rimu in so se ga udeležili državni in krajevni panožni sindikati, vladni predstavniki ter zastopniki deželne in tržaške občinske uprave.

Na 5. strani

BENEČIJA Da bi bil Giro tudi slovenski

ČEDAD - V Nadiških dolinah se že dolgo pripravljajo na etapo kolesarske dirke Giro d'Italia, ki bo 20. maja. Mnogi si prizadevajo, da ob spremnih pobudah (pohodi, predstave, razstave starih koles itd.) ne bi izostala slovenščina in Slovenci. Pojavljajo se tudi že slovenski napisi in transparenti. Zelo aktivni so pri tem tudi slovenske organizacije in društva.

Na 3. strani

TRST - Pregovor »obleka ne naredi človeka« nikoli ni bil tako preživet kot v današnjih časih, ko si s kosom lepo ukrojenega blaga lahko nadenemo novi jaz in sprememimo razpoloženje. Vsi se ocenjujemo in primerjamo osebnostne lastnosti s podobo, slog oblačenja pa je stvar vsakega posameznika. O tem, kaj sporočajo obleke, kroji in barve, smo se pogovarjali s svetovalko za kulturo oblačenja Leo Pisani, ki bo drevi v TKS predstavila svojo zadnjo knjigo Ravni oblačenja.

Na 7. strani

GORICA - Večjezičnost po ukinitvi pokrajine Dediščina je tudi v rokah manjšine

V Dolini del opozicije podprl statut zveze

Na 5. strani

Vzpenjača Romolijev »kobariški polom«

Na 11. strani

Jadran se še ni predal

Na 17. strani

Ko šport ne pozna meja

šepet
ulice
Montecchi

Na 10. strani

BANI - Obisk Prizadevanja za ohranitev cerkvice

BANI - Tržaški občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto ter predsednika komisij za proračun in javna dela, Igor Švab in Anna Mozzi, so si včeraj ogledali območje bivše vojašnice Monte Cimone in cerkvice sv. Florijana pri Banih. Državna domena namreč namerava prodati vojašnico, krajani pa se bojijo, da bodo s tem izgubili tudi cerkvico, v kateri redno potekajo verski obredi. Občina Trst se je s tem v zvezi obvezala, da si bo prizadevala najti rešitev, po kateri bodo Banovci še vedno lahko razpolagali s cerkvico.

Na 6. strani

SARDOC
TRATTORIA GOSTILNA
PREČENICO - PREČNIK

**IZVRSTNI OKUSI
SLOVENIJA SE PREDSTAVI**

SREČANJE OKUSOV
HRANE IN VINA IZ RAZNIH DEŽEL SLOVENIJE

13 MAJ 2016 OD 17:00 DO 21:00

REPUBLIKA SLOVENIJA
GENERALNI KONZULAT V TRSTU

ROGAŠKA
RESORT
SLOVENIA

ODDIH ZA ZDRAVJE že od € 39,14
po osebi na dan polpenzion

- ♥ bivanje v mogočnem **Grand Hotelu Rogaška** * * * * s
- ♥ razvajanje v **wellness centru Vis Vita Spa & Beauty**
- ♥ sproščanje v **termalnih bazenih Rogaške Riviere**

Izbirate lahko med različnimi programi sprostitve.

GRAND HOTEL ROGAŠKA * * * * s
T: 00386 3 811 2000 E: info@rogaska-resort.com
www.rogaska-resort.com

MEJE - EU prižgala zeleno luč zahtevam petih držav

Podaljšanje nadzora za Slovenijo neutemeljeno

Slovenija izrazila začudenje nad izrecno omembo avstrijsko-slovenske meje

BRUSELJ - Svet ministrov EU je potrdil predlog o podaljšanju začasnega nadzora na nekaterih notranjih mejah v schengenskem območju, med drugim tudi na avstrijsko-slovenski meji. Evropska komisija je minuli teden predlagala podaljšanje nadzora na nekaterih notranjih mejah v Avstriji, Nemčiji, na Danskem, Švedskem in Norveškem.

V Nemčiji in Avstriji, ki sta lani jeseni med prvimi uvedli začasni nadzor, se ti ukrepi iztečejo 13. oziroma 16. maja. Po tem datumu je podaljšanje mejnega nadzora možno le v skladu z 29. členom schengenskega zakonika. Na tem členu temelji predlog Evropske komisije, ki v primeru resnih pomanjkljivosti na zunanji meji, ki ogrožajo delovanje celotnega schengna, dopušča uvedbo do dveh letnega nadzora v eni ali več članicah, na delu ali celotni notranji meji.

Komisija je predlog o podaljšanju mejnega nadzora utemeljila s tem, da nekaterih ugotovljenih pomanjkljivosti v zvezi z nadzorom zunanje meje v Grčiji v roku treh mesecev ni bilo mogoče ustrezno odpraviti.

Svet EU je predlog komisije podprl brez razprave. V skladu z odločitvijo bo tako Avstrija lahko ohranila začasni nadzor na meji s Slovenijo kot tudi z Madžarsko. Slovenija je sicer na zasedanju odbora stalnih predstavnikov držav članic EU, kjer so obravnavali predlog komisije, predlogu nasprotovala. V priloženi izjavi je Slovenija izrazila začudenje nad izrecno omembo slovensko-avstrijske meje med tistimi mejami, na katerih se dovoljuje podaljšanje nadzora. Meni namreč, da v tem trenutku za tako podaljšanje ni objektivnih razlogov.

Ministri so se sicer ob potrditvi predloga strinjali, da se morajo države v primeru podaljšanja mejnega nadzora pred tem o tem posvetovati s sosednjimi državami, ki se jih takšna odločitev tiče, s čimer bi zagotovili, da se mejni nadzor izvaja le na tistih delih notranjih meja, na katerih je to ocenjeno kot nujno in sorazmerno, so sporočili v Bruslju.

Ukrep za Brenner ne velja

BRUSELJ - Evropski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos je v zvezi z mejnim prehodom Brenner Dunaj opomnil na pravila v povezavi s schengenskim sistemom in izvajanjem nadzora na notranjih mejah schengenskega območja. Ob tem je poudaril, da predlog komisije o začasnem podaljšanju mejnega nadzora na nekaterih notranjih mejah schengenskega območja, ki ga je potrdil Svet EU, za Brenner ne velja. Odhajajoči avstrijski predsednik Heinz Fischer je sicer v Rimu zagotovil, da do zaprtja meje na Brennerju ne bo prišlo, saj da se Avstrija zelo dobro zaveda pomena tega prehoda.

Panelna ograja namesto žice

LJUBLJANA - Slovenija je do konca marca s panelno ograjo nadomestila 11.819 metrov žične ograje. Slednjo zamenjuje predvsem v strjenih naseljih, kampih ob rekah in drugih mestih, ki predstavljajo nevarnost. Če se razmere na Zahodnem Balkanu ne bodo umirile, bo žična ograja postopoma povsem zamenjana. Tekoči meter panelne ograje z vsemi elementi in postavitvijo po navedbah vlade stane 98,8 evra, pri čemer mora nova ograja zadostiti naslednjim zahtevam: mora biti visoka najmanj 250 centimetrov, nadgrajena mora biti z brini, v katere se vstavi zaščitna žična ograja premera 450 milimetra, postavljena pa mora biti brez betoniranja.

Meja na Šentilju

ANSA

AVSTRIJA - Socialdemokrati izbrali kandidata

Kancler bo Kern

Dosedanji šef avstrijskih železnic brez pravih političnih izkušenj - Pogoji ÖVP

DUNAJ/CELOVEC - Avstrija bo predvidoma že prihodnji teden dobila novega zveznega kanclerja oz. predsednika vlade. Po presenetljivem odstopu Wernerja Faymanna začetek tedna, se je namreč v socialdemokratski stranki (SPÖ) omejil krog resnih kandidatov samo še na šefa avstrijskih železnic (ÖBB) Christiana Kerna (na sliki ANSA), medijski strokovnjak in nekdanji generalni intendant Avstrijske radiotelevizije (ORF) Gerharda Zeilerja pa je s kandidature odstopil včeraj.

50-letnega Christiana Kerna podpira ne le večina deželnih predsednikov SPÖ, temveč tudi močni socialdemokratski sindikati. Prihaja iz gospodarstva in nima večjih političnih izkušenj. Predstavitve novega kanclerja, ki naj bi že v sredo zapregel pri zveznem predsedniku Heinzu Fischerju, je vrh stranke napovedal za torek.

Predsednik ljudske stranke (ÖVP) Reinhold Mitterlehner, katerega je Fischer poveril s provizoričnim vodenjem koalicijske stranke socialdemokratov in ljudske stranke do imenovanja novega kanclerja, je medtem postavil nekaj pogojev za nadaljevanje koalicije. Kot najpomembnejšo točko, o kateri se ÖVP ni pripravljena pogajati, je Mitterlehner navedel vprašanje beguncev in migrantov. Njegova stranka vztraja pri (skrajno restriktivni) politiki dosedanje vlade, torej pri politiki zapiranja mej in uvedbi t.i. zgornje meje pri sprejemanju beguncev oz. migrantov. Konkretno 37.500 za leto 2016. Drugi pogoj ljudske stranke za obstanek v vladi je redukcija minimalne oskrbe za begunce in migrante, tretji pogoj pa krepitev Avstrije kot gospodarske lokacije. Glede kandidatov za kanclerja je Mitterlehner še dodal, da je to v prvi vrsti stvar socialdemokratske stranke, želi si pa osebo, ki ima politične izkušnje. Dodal je še, da si ljudska stran-

ke ne želi predčasne volitve, izključil pa jih tudi ni. Medtem še vedno odmeva nepričakovan odstop Faymanna. Tudi v vrstah koroških Slovencev. Za predsednika Zveze slovenskih organizacij (ZSO) in nekdanjega predsednika narodnostnega sosveta za Slovence pri uradu zveznega kanclerja Marjana Sturma je odstop kanclerja Faymanna bil pravilni korak, saj nudi socialdemokratski stranki priložnost, da na novo definira svoj profil. Sedanja predsednik sosveta in poslušni podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) pa je v zvezi z manjšinsko politiko menil, da bo ključnega pomena, ali bo pri oblikovanju nove vlade odšel tudi Faymanov najožji sodelavec minister Josef Ostermayer. Slednji se po političnem kompromisu o dvojezičnih tablah ni več dosti kaj brigal za vprašanje manjšin v Avstriji. Zvezna svetnica Ana Blatnik (SPÖ), obenem tudi podpredsednica ZSO, pa je po Faymanovem odstopu zahtevala jasno opredelitev do socialdemokratskih vsebin. V vprašanju nasledstva kanclerja in predsednika socialdemokratske stranke (SPÖ) je podprla sklep koroške SPÖ o podpori šefu avstrijskih železnic (ÖBB) Christianu Kernu. (II)

Domnevni terorist že na prostosti

BARI - Enega od treh domnevnih teroristov, ki so jih aretirali v Bariju z obtožbo, da načrtujejo atentate, so že izpustili. To je 23-letni Afganistanec Hakim Nasiri, za katerega so sicer odredili začasno prostost. Nasiri je mladenič, ki se je fotografiral z nič hudega slutečim županom Barija Decarom. Njegov zagovornik je povedal, da Nasirija ni mogoče v ničemer povezati s terorizmom, da je v zaporu stalno jokal in da je pripravljen na zagovor. Sodnik je potrdil zaporni nalog za 29-letnega Afganistanca Gulistana Ahmadzaja, pripora za 24-letnega Pakistanca Zulfikarja Amjada pa v Milanu niso potrdili. Dva domnevna terorista še iščejo, eden izmed njih se je fotografiral v Trstu. Preiskovalci pravijo, da je medijski odmev zadeva prenapihnen.

Papež odpira vrata diakonkam

VATIKAN - Papež Frančišek je pripravljen sestaviti komisijo za preučitev možnosti, da bi ženske lahko na ravni diakonov pomagale pri opravljanju duhovniške službe. Frančišek je možnost vstopa žensk med diakone, stopnjo pod duhovniki, omenil na srečanju z okoli 900 redovnicami iz vsega sveta v Vatikanu. Čeprav diakoni ne morejo maševati, lahko izvajajo številna opravila namesto duhovnikov. Pogosto igrajo vidno vlogo pri vodenju župnij. Zgodovinarji poudarjajo, da so ženske v prvih stoletjih krščanstva opravljale to vlogo, a da je praksa sčasoma zamrla, pozive k vstopu žensk v duhovščino pa je cerkveno vodstvo doslej načeloma zavračalo.

Expo z dobičkom

MILAN - Družba Expo 2015 je od svoje ustanovitve leta 2009 do lani za organizacijo svetovne razstave porabila 2254,7 milijona evrov, likvidirana pa je bila za 2,285,4 milijona, kar pomeni, da je znašala njeno premoženje 30,7 milijona evrov. Za upravljanje družbe do njenega dokončnega zaprtja 18. februarja 2016 so porabili še 7,7 milijona evrov, tako da znaša dobiček 23 milijonov evrov, je sporočila družba. Dohodke so pridobili od javnih virov (1.258,7 milijona), od upravljanja (944 milijonov) in drugih virov (168,9 milijona), od prodaje vstopnic (421,3 milijona), od sponzorstev (353,7 milijona) in od najemnine za prostore držav, ki so sodelovale na razstavi (19,2 milijona).

Sodno obvestilo za župana

PARMA - Župan Parme Federico Pizzarotti, ki se je večkrat znašel v navzkriž z vrhom Gibanja 5 zvezd, je prejel sodno obvestilo zaradi prekorčitve pooblastil pri imenovanju novega generalnega gledališča občinskega gledališča. Pizzarotti je zatrdil, da ni zaskrbljen in povsem zaupa sodstvu.

Odstavili Rousseffovo

BRASILIA - Brazilski senat je odstavil predsednico države Dilma Rousseff. S tem se bo v Braziliji končalo več kot desetletje trajajoče vladavine levo usmerjene Rousseffine Delavske stranke, ki ji očitajo, da je poneverjala proračunske izkaze z nezakonitim izposojanjem denarja iz državnih bank in to prikazovala kot proračunske prihodke. Rousseff ova je po odstavitvi zatrdila, da je žrtev sodne in politične farse. Brazilce je še pozvala, naj se mobilizirajo proti »državnemu udaru«.

IZPOSOJENI KOMENTAR

Darilo neonacizmu

Grška kriza je po lanskoletnem referendumu in nespoštovanju ljudske volje dobila novo, izjemno nevarno dinamiko, ki jo evropski dvori in mednarodne finančne institucije vztrajno ignorirajo.

Prevedeno: podžigajo, v Delu piše Boštjan Videmšek. Grki so bili stisnjeni v kot, iz katerega je pot vodila le izven evrskega območja in popolno negotovost in na referendumu so z glasnim ne to pot tudi podprli. A Cipras, pobudnik referenduma, se je, grobo stisnen ob zid državnega bankrota, predal. Bruselj in Berlin sta izkoristila praktično vse njegove politične napake

Slabo leto kasneje je Cipras tisti, ki vodi ostro varčevalno politiko in na ulice pošilja pripadnike posebnih policijskih enot, njegovi zavezniki. Pa so stari politični sovražniki. Siriza je dejansko razpadla. Na levici, ki je zapravila vsa

politična orodja, vlada uničujoči vakuum, v katerem so najbolj radikalna - nesoglasja. Razočarani volivci se pospešeno umikajo v družbena gibanja ali tesnobo intimne. Gospodarske razmere se ne izboljšujejo. Nov paket varčevalnih ukrepov bo življenje najšibkejših še dodatno poslabšal. Ob tem nikakor ne gre pozabiti, trpljenja beguncev in migrantov.

Kako sladko se mora smejati neonacistom - ne le tistim iz vrst Zlate zore.

Predvolilno kampanjo zanje vodijo vsi ostali, oni pa se taktično pripravljajo na zasedbo ulic, kjer so bo odločala prihodnost za prihodnost vseh nas morda najbolj pomembne države.

Neonacizem se širi, alarmi so izključeni, sklene komentator.

KOROŠKA - Oprostilna razsodba

88 le srečna številka

Nogometaš zanikal privrženost Hitlerju - Kazen preklicala tudi nogometna zveza

CELOVEC – Oprostilna sodba osemčlanske porote v zadevi 25-letnega igralca nogometnega kluba iz Golovice (ASKÖ Wölfnitz) pri Celovcu, ki je bil obtožen kršitve zakona o širjenju oz. oživiljanju nacistične miselnosti, je bila med Slovenci na Koroškem sprejeta brez besed. Tako politične kot tudi športne organizacije manjšine sodbe večeraj niso komentirale. Tudi ne prizadeji klub DSG Sele-Zell, katerega igralci so bili tarča nacističnega napada na prvenstveni tekmi lani jeseni blizu Celovca. Sodba še ni pravomočna, saj državni tožilec še ni podal izjave, prav tako še ni na mizi utemeljitev članov porote za to škandalozno sodbo.

Kot je znano, je obtoženec lani oktobra na tekmi proti ekipi iz Sel vidno nosil številko 88, ki v kodiranem jeziku neonacističnih krogov pomeni Hitlerjev pozdrav, rasistično zmerjal pa je tudi dva igralca slovenskega nogometnega kluba DSG Sele-Zell – kot sta pri prijavi incidenta na policiji povedala, jih je zdaj

oproščeni nogometaš na tekmi s Hitlerjevim pozdravom »poslal« v plinsko celico. Žalil jih je tudi kot »posrane jugo(slovane)«. Pri hišni preiskavi so kriminalisti nato našli še več slik Hitlerja na računalniku nogometaša.

Vse to očitno za porotnike ni bilo kaznivo. Verjeli niso dokaznemu gradivu in izjavam prizadetih in hudo žaljenih prič, temveč trditvam obtoženca, da je popolnoma nedolžen, saj je 88 njegova »srečna številka«, Hitlerjevega pozdrava nikoli ni storil in tudi slike Hitlerja na svojem računalniku, da so mu neznanci podtaknili. Bil je oproščen.

Na – čeprav še ne pravomočno oprostilno sodbo – se je še isti večer odzvala tudi koroška nogometna zveza (KFV), ki je takoj po incidentu nogometašu izrekla prepoved igranja. »Z oprostilno sodbo je preklicana prepoved igranja,« je v izjavi za medije napisal novi predsednik zveze Klaus Mitterdorfer in poudaril, da nogometaš lahko spet igra za svoj klub... (il)

Sodišče v Celovcu in provokacija z nogavicami

88

Ivan Lukan

redakcija@primorski.eu

Sodba kot izraz koroške stvarnosti

Oprostilna sodba porotnikov za nogometaša, ki je na tekmi proti slovenski ekipi iz Sel nosil nogavice s številko 88 (koda neonacistov za Hitlerjev pozdrav), dvema igralcema selske ekipe pa med tekmo pokazal Hitlerjev pozdrav ter ju poslal v plin, je vnovič pokazala, kakšna je - še vedno - stvarnost na Koroškem.

Tudi če je tu in tam zaznati znake izboljšanja vzdušja, je pot do normalnosti v deželi očitno še zelo dolga, preteklost, predvsem v glavih, pa še zdaleč ne premagana. Ali zdaj gre za volitve, za uresničitev pravic slovenske manjšine in njenih pripadnikov, ali – kot v konkretnem primeru - za sodbo porotnikov, ko gre za oživiljanje za nacizma v deželi.

Znaki v zadnjih tednih in mesecih so vsekakor zaskrbljujoči: prvi krog predsedniških volitev je pokazal, da volivci na Koroškem še vedno nasedajo desničarskim populizmom kot v Haiderjevih časih (Hofer je na Koroškem prejel kar 40 odstotkov glasov – več kot v vsaki drugi zvezni deželi!), še vedno so Slovenci takoj »netilci nemira« in »provokatorji«, če zahtevajo dosledno izpolnitev (skromnih) obljub pred petimi leti podpisane memoranduma. In očitno so na Koroškem – sodeč po najnovejši oprostilni sodbi porotnikov na celovškem sodišču - pravljice bolj verodostojne kot objektivna dejstva, zbrana na osnovi preiskav državnega tožilstva.

Čeprav je bilo očitno, kaj se je dogajalo na tekmi proti slovenski ekipi, porotniki niso hoteli verjeti pričevanjem slovenskih nogometašev in nespornim slikam o incidentu. Verjeli so obtoženemu nogometašu, ki se je branil s tem, da pač je 88 številka, ki mu (vedno?) prinaša srečo, da je sicer zmerjal selske nogometaše za »jugo(slovane)«, a pri tem ni mislil kaj hudega, Hitlerjeve slike, katere so kriminalisti našli pri hišni preiskavi na njegovem računalniku, pa da so mu podtaknili neznanci.

Vse to na Koroškem še vedno zadostuje za soglasno oprostilno sodbo in – čeprav sodba še ni pravomočna - za takojšen preklic prepovedi igranja. Vse to je – še vedno ali spet – koroška stvarnost!

BENEČIJA - Slovenščina na etapi dirke po Italiji

»Mi smo tu (na Giru)«

Številne pobude za kulturno, turistično in jezikovno promocijo Nadiških dolin ob prihodu pisane karavane kolesarjev 20. maja

BENEČIJA

Giorgio Banchig na čelu Inštituta za Slovence

ŠPETER - Inštitut za slovensko kulturo, ki slavi letos desetletnico svojega delovanja, bo odslej vodil Giorgio Banchig, podpredsednica bo Živa Gruden. Tako so sklenili člani novega odbora prejšnji teden na svoji prvi seji, med katero so se tudi zahvalili bivši predsednici Bruni Dorbolž za pomembno delo, ki ga je opravila v teh desetih letih. Inštitut za slovensko kulturo je namreč nastal leta 2006, kot je spomnil novi predsednik, na pobudo slovenskih kulturnih društev, potem ko so se njihovi predstavniki udeležili srečanja na Koroškem in ocenili, da bi bilo koristno imeti ustanovo, ki bi povezovala vse ali skoraj vse slovenske organizacije v videnski pokrajini, od Kanalske doline in Režije, vse do Terske, Karnajske in Nadiških dolin.

»Naš cilj je bil zvišati nivo delovanja in združiti moči. Mislim, da smo to tudi dosegli. Inštitut za slovensko kulturo je bil izredno dejaven in je postal prava in trdna referenčna točka za vse Slovence, ki živimo v videnski pokrajini. Med najbolj pomembne pridobitve za našo skupnost pa sodi nedvomno multimedij-ski center SMO v Špetru. Z njim smo pokazali, kaj vse znamo delati, na dan je prišel naš potencial, uveljavili smo naša znanja in rezultat je res odličen. To potrjujejo vsi, ki so v teh letih obiskali naš center, si ogledali 'postaje', ki predstavljajo našo zgodovino, jezik, okolje, skratka na splošno kulturno bogastvo, ki ga imamo Slovenci na Videmskem,« je za Novi Matajur dejal Banchig.

ČEDAD - Samo en teden manjka do »beneške« etape kolesarske dirke Giro d'Italia, ki je na programu 20. maja. Kolesarji se bodo iz Palmanove odpeljali proti Čedadu, nato pa nadaljevali pot skozi številne vasi v Nadiških in Terskih dolinah. Proga bo zahtevna, dolga bo 161 kilometrov, na njej pa so tudi štirje cilji za veliko gorsko nagrado, med drugim na Matajurju (strmina 10%) in v Porčinju (strmina do 19%). Ne glede na športni del tega tekmovanja, bo to velika priložnost za Benečijo, da se predstavi širši javnosti, pokaže svoje naravne lepote ter poudari tudi slovensko identiteto teh krajev. V Nadiških dolinah se tako že dolgo pripravljajo na prihod kolesarjev, ustanovili so tudi poseben odbor »Valli in rosa« ter priredili že marsikatero spremno pobudo (pohode, predstave, razstave starih koles itd.), poskrbeli bodo tudi za okrepevalne točke (na primer društvi Čirko Potok in Polisportiva Tribil Superiore - Gorenji Tarbij). V zadnjem obdobju pa se kot gobe po dežju v vseh vaseh množijo najrazličnejše vrste okrasov, ki so povezani z »Giom«: iz različnih materialov izdelani kolesarji (na kolesu se je v Petjagu pri Špetru pojavilo tudi beneško legendarno bitje »krivapeta«, rožnate vaze, mizice, stoli, pentlje, plakati, transpa-

renti in še bi lahko naštevali. Angažirane so se občinske uprave, kulturna in druga društva ter organizacije, pa tudi številni posamezniki. Skoraj povsod (izjema je trenutno občina Podbonesec) pa so bili zelo pozorni na to, da pride do izraza to, da živijo tu Slovenci. Tako so na številnih transparentih dvojezična imena krajev (na primer Stregna - Sriednje, Grimacco - Garmak), na nekaterih je celoten napis tako v italijanščini kot v slovenščini (tak transparent že visi v vasi Klenje), v Sovodnji je dvojezičen tudi velik plakat, pojavljajo se napisi »dobrodošli« (tak transparent naj bi visel v Zverincu, za kar so dali pobudo vaščani), »srečno«... primerov je še in še. Zelo aktivni so pri tem tudi slovenske organizacije in društva. Planinska družina Benečije bo imela na primer svojo zastavo in transparent v vasi Matajur, kjer bo eden od ciljev za veliko gorsko nagrado, ZŠSDI, SKGZ in SSO so med drugim dali pripraviti tudi rožnate majice, ki jih bodo nosili učenci dvojezične šole v Špetru in na katerih piše, da »otroci dvojezične šole pozdravljajo Giro d'Italia«. Marsikdo pa bo počakal zadnje dni (tudi v upanju, da bo spet sijalo sonce), kot zatrjujejo domačini, tako da bo vsepovsod vsekakor jasno razvidno, da »mi smo tu«. (nm)

Poziv Bruslju za pomoč kmetom

BRUSELJ - Pet evropskih poslancev iz držav, ki jih je aprila prizadela pozeba, med njimi tudi Slovenec Franc Bogovič (SLS/EPP), je evropskega komisarja za kmetijstvo Phila Hogana v pismu opozorilo na izjemen obseg škode za pridelovalce sadja, zelenjave ter vinogradnike, ki po prvih ocenah znaša od okrog 40 milijonov evrov v Sloveniji, do 300 milijonov evrov pa v Romuniji. Po zaprtju ruskega trga za kmetijske pridelke iz EU je nedavna naravna nesreča še dodaten udarec za evropske kmete, so opozorili poslanci. »Nesreča, ki je v tem letnem času le v nekaj urah srednjeevropskim kmetom pobrala letošnji zaslužek, je še dodaten udarec za evropsko kmetijstvo, ki se že tako sooča z veliko krizo,« je poudaril Bogovič.

Drugi tir še predmet polemike

KOPER - Za danes predvideni obisk predsednika slovenske vlade Mira Cerarja v Luki Koper so zaradi nujnih neodložljivih obveznosti predsednika vlade preklicali in preložili na petek, 27. maja. Teme pogovorov uprave Luke s predsednikom vlade, za katerega bo to prvi obisk v tem podjetju, v katerem ima država večinski lastniški delež, pa bržkone ostajajo iste. Kot so ob prvotni najavi obiska zapisali v Luki, bo uprava Cerarja seznanila s poslovanjem in načrti za prihodnost.

Do obiska premiera Cerarja v Luki Koper sicer prihaja v času, ko so strasti med vodstvom podjetja na čelu z Dragomirjem Matičem, delavci in državo zaradi projekta drugega železniškega tira med Koprom in Divačo, ki se po mnenju podjetja in celotne logistične panoge izvaja prepočasi, precej razvnete.

Opravičilo nagrajenkama

V včerajšnjih intervjujih z nagrajenkama iz zamejstva nagradnega natečaja na temo Slovencev izven Slovenije smo zamenjali njuni fotografiji. Vidi Forčič in Karen Ulian se opravičujemo za napako.

Volitve 2016

Javno srečanje s podtajnikom za delo Luigiem Bobbo

Mladi demokrati prirejajo danes javno srečanje na temo Italija, država za mlade. Srečanje bo ob 12.30 v baru Giardino Tergesteo na Trgu Verdi št. 2 in se ga bo udeležil podtajnik na ministrstvu za delo Luigi Bobba. Govorili bosta tudi deželna tajnica Demokratske stranke in kandidatka za tržaški občinski svet Antonella Grim ter deželna tajnica Mladih demokratov Caterina Conti.

Luca Zaia se sestane s kraškimi vinogradniki

Predsednik Dežele Veneto in bivši kmetijski minister Luca Zaia bo danes v Trstu. Na Borznem trgu se bo pod šotorom Severne lige ob 18. uri udeležil volilnega shoda v podporo županskemu kandidatu Robertu Dipiazza. Zaia se bo ob tej priložnosti sestal tudi s kraškimi vinogradniki in se z njimi pogovarjal o pred kratkim zapadlem sporazumu za uresničitev medregijskega zaščitenege območja Prosecco DOC. V primeru slabega vremena bo srečanje v baru Rex (pasaža Protti).

Bandelli: Zaia in liga sta razprodala prosek Venetu

Kandidat občanske liste Un'altra Trieste Franco Bandelli je mnenja, da sta Luca Zaia in Severna liga razprodala prosek Venetu. Severna liga poleg tega glede križarskih ladij podpira izključno Benetke, je še opozoril Bandelli.

Alessia Rosolen spodbuja rast starega pristanišča

Županska kandidatka občanske liste Un'altra Trieste Alessia Rosolen spodbuja obnovo in razvoj starega pristanišča. V isti sapi pa opozarja, da se mora »Cosolinijev volilni spot« spremeniti v dejstva. Če pa je Cosolini še daleč od konkretnih rezultatov, se županskemu kandidatu desne sredine Robertu Dipiazza piše še slabše, pravi Rosolenova, ki poudarja, da je Dipiazza talec utopij o neodvisnosti, ki jih zagovarja Severna liga, in poklicnih zagovornikov imobilizma, ki sestavljajo krajevno stranko Forza Italia.

Večerja z županskim kandidatom G5Z Menisom

Gibanje 5 zvezd prireja drevi ob 20. uri večerjo v gostilni Hostaria ai Pini pri Božjem polju. Namen pobude je zbrati finančna sredstva za volilno kampanjo županskega kandidata Paola Menisa. Udeleženci se bodo lahko med večerjo pogovarjali z Menisom in s kandidati za tržaški občinski svet. Za informacije info@trieste5stelle.it.

Gibanje Združeni za Trst danes odpre svoj sedež

Gibanje Uniti per Trieste-Združeni za Trst bo danes uradno odprlo svoj sedež pri Stari mitnici št. 4. Ob tej priložnosti se bodo z občani pogovarjali županski kandidat istoimenske liste Nicola Sponza in kandidati za tržaški občinski svet. Lista je odraz somišljenikov Svobodnega tržaškega ozemlja in je med tremi gibanji njegovih privrženec, ki se bodo predstavila na volitvah.

ZAHODNI IN VZHODNI KRAS - Kandidatne liste za rajonske volitve

Cattaruzza spet kandidat, Milkovic zapušča sosvet

Na Opčinah in Proseku trinajst list - Možnost ene ali dveh preferenc (za žensko in moškega)

Deželni volilni urad je končno objavil kandidatne liste za izvolitev novih rajonskih svetov tržaške občine. Volitve bodo v nedeljo, 5. junija, istočasno s prvim krogom občinskih volitev. Kandidature so na ogled na spletni strani deželne uprave FJK (<http://elezioni.regione.fvg.it/elezCirc.html>).

Glasovnica za rajonske svete bo ciklamne barve. Volivec bo lahko prekrizal le simbol izbrane stranke ali gibanja, ob tem pa bo lahko oddal tudi eno ali dve preferenci. V primeru dveh preferenc mora volivec obvezno izbrati žensko in moškega, če tega ne naredi, bo druga preferenca razveljavljena. Isto pravilo, ki predstavlja novost letošnjih volitev, velja tudi za volitve v občinski svet.

Rajonska sveta za vzhodni in zahodni Kras sestavlja po deset svetnikov. Pred petimi leti je bil na vzhodnem Krasu za predsednika znova izvoljen Marco Milkovic, zastopnik Slovenske skupnosti na listi Demokratske stranke. Milkovic je bil izbran na osnovi dogovora med SSk in DS ter istočasno širšega političnega sporazuma znotraj koalicije, ki je pred petimi leti podpr-

Roberto Cattaruzza (zahodni Kras)

la župana Roberta Cosolinija. Sad takšnega dogovora je bila tudi izvolitev Roberta Cattaruzze (SKP) za predsednika zahodnokraškega rajonskega sveta. Leva sredina brez SKP na Proseku ni imela zadostne večine za izvolitev svojega predsednika, zato je na pokrajinski ravni prišlo do dogovora med DS in SKP za Cattaruzzo. Slednji je bil edini rajonski predsednik iz vrst

Marco Milkovic (vzhodni Kras)

Stranke komunistične prenove, za njegovega namestnika je bil izvoljen Jurij Zeriali (DS).

Milkovic (doma je iz Gropade) se je iz osebnih razlogov odpovedal ponovni kandidaturi in to svojo namero napovedal že pred časom. Čeprav ga ni več na listi, se bo Milkovic - kot zagotavljajo v strankinem vodstvu - aktivno angažiral v volilni kampanji Slovenske

skupnosti za občinske in rajonske volitve. Med kandidati tudi ni več demokrata za Opčin Giuseppeja Corice, ki je bil Milkovicev namestnik.

Za ponovno kandidaturo se je na zahodnem Krasu odločil Cattaruzza (prebiva na Kontovelu), ki je sicer dolgo časa okleval. Sprva je namreč kazalo, da ne bo kandidiral, potem pa se je tudi na prigovarjanje SKP premislil in je tako spet na listi Združene levice. Na kandidatni listi ni več podpredsednika Zerialija iz Križa.

V obeh kraških rajonskih svetih se za mesta v desetčlanskih sosvetih poteguje trinajst list. To so Združena levica (županski kandidat Iztok Furlanič), Severna liga (Roberto Dipiazza), gibanje proti železarni (Maurizio Fogar), občanska lista za Dipiazza, Un'altra Trieste (Alessia Rosolen), občanska lista za Cosolinija, Fratelli d'Italia (Dipiazza), Demokratska stranka (Roberto Cosolini), zeleni in socialisti za Cosolinija, fronta za neodvisnost STO (Giorgio Marchesich), Forza Italia (Dipiazza), Startup (Fabio Carini) in Gibanje 5 zvezd (Paolo Menis). V tržaški občini je vsega skupaj sedem rajonskih svetov. (st)

TRST - V policijski šoli pri Sv. Ivanu

Zaprisegli so

12-mesečni tečaj zaključuje 380 policistov in policistk

Včeraj je zapriseglo 280 novih mladih policistov in policistk

FOTODAMI@N

Na poveljstvu pri Sv. Ivanu je včeraj dopoldne slovesno zapriseglo 380 novih mladih policistov in policistk, ki bo 30. septembra zaključilo ustrežni 12-mesečni tečaj. Člani 195. tečaja so zaprisegli zvestobo državi ob prisotnosti namestnika glavnega šefa policije prefekta Mattea Piantedossija v okviru slovesnosti, ki jo je oblikovala godba državne policije v zmanjšani zasedbi. Svečane zaprisege so se udeležili tudi vladna komisarka za deželo FJK in tržaška prefektinja Annapaola Porzio, tržaški kvestor Antonio Maiorano ter predstavniki deželne in krajevnih uprav.

Ravnatelj policijske šole Giorgio D'Andrea se je na slovesnosti med drugim spomnil Luigija Vitullija, Walterja Eddie Cosine in Vincenza Raiole, ki so padli med opravljanjem svojega dela. Poleg tega je nagradil Luigija Calogiurija, Fortunata Fabrizia in Massimiliana Contija, ki so se med tečajem najbolj izkazali. Naj dodamo, da so za pogostitev tudi letos poskrbeli tečajniki kuharske šole Trst-Gorica socialnega podjetja Ad Formandum.

VOLITVE - Soočenje na Telequattro

Dipiazza in njegova (bivša) neposrednost

Fotografija je bila posneta leta 2011, na Telequattro pa ni bilo tako ... FOTODAMI@N

Roberto Dipiazza je bil pred petnajstimi leti izvoljen za župana Trsta tudi zaradi svojega odprtega značaja in neposrednih odnosov, ki jih je znal vzpostaviti z ljudmi. To je preizkusil v Miljah, kjer je prav z za politika nenaavadno osebno držo nepričakovano osvojil tamkajšnje nekdanjo »rdečo trdnjavo«.

Dipiazza, ki se je predsinočnjim v studiu televizije Telequattro soočil z aktualnim županom Robertom Cosolinijem, ni več Dipiazza, ki smo ga poznali doslej. Nič več duhovita in neposredna osebnost, temveč človek, ki je svojemu sogovorniku stalno upadal v besedo in ga skoraj ves čas prekinjal. Gledalec si je tako lahko ustvaril sliko Cosolinijevega upravno-političnega programa, kaj misli Dipiazza in kaj namerava storiti, če bo znova postal župan, pa nam ni bilo dano vedeti. Žal.

Zgovoren je primer škedenjske železarnice. Medtem ko je Cosolini uteme-

ljal stališče po celoviti okoljski sanaciji obrata, je Dipiazza mencial. V volilni kampanji leta 2006 je obljubil zaprtje železarnice in je prav spričo te obljube z odločilnimi glasovi Škedenjcev premagal svojega tekmeca Ettoreja Rosata. Po izvolitvi je Dipiazza na vse to pozabil, predsinočnjim pa je priznal, da Občina ni pristojna za zaprtje železarnice ter da je za vse težave kriva Dežela. Oziroma nekdanja Illyjeva deželna vlada, v kateri je kot odbornik sedel Cosolini.

Trst mogoče ni več tako varen, kot je bil nekoč. Statistike, ki jih redno posredujejo pristojne službe, sicer pričajo o upadu kriminala, Dipiazza pa temu ne verjame. Tudi zato, ker mora skoraj vsak dan ob štirih svoje sodelavke pospremiti do železniške postaje, ker se bo jijo prečkati tamkajšnji park. »Domnevam, da svoje sodelavke pospremiš na postajo ob štirih zjutraj,« je pripomnil Cosolini. »Ne, ob štirih popoldne,« mu je odvrnil Dipiazza. (st)

RIM - Na ministrstvu v glavnem spodbudno srečanje med sindikati in vodstvom družbe

Wärtsilä: Za zdaj ne bo nihče ob službo

V tovarni velikih motorjev Wärtsilä zaenkrat ne bo odpustov. Vodstvo družbe se je obvezalo, da ne bo stekel noben postopek za mobilnost, predčasne upokojitve ali druge ukrepe, ki bi zmanjšali število zaposlenih v boljunski tovarni. Novi predsednik in pooblaščen upravitelj družbe Wärtsilä Italia Guido Barbazza, ki je nasledil Sergia Razeta, je najavil, da namerava poglobiti in morebiti na novo analizirati položaj, predstavniki finske multinacionalke pa so napovedali, da bodo pred vsakim ukrepom glede osebja predstavili nov poslovni načrt o prihodnosti italijanske Wärtsilä.

Tako izhaja s srečanja na ministrstvu za gospodarski razvoj, ki je bilo včeraj popoldne v Rimu. To je bilo šele prvo soočanje med sindikati, finsko skupino in italijansko vlado, že ta sestanek pa je bil spodbuden. Srečanja v Rimu so se udeležili številni predstavniki tako državnih kot krajevnih panožnih sindikatov Fiom-Cgil (za Trst Sasha Colautti), Fim-Cisl (Umberto Salvaneschi) in Uilm-Uil (Antonio Rodà). Občino Trst je zastopal občinski odbornik Roberto Treu, ki razpolaga z dolgoletno sindikalno izkušnjo. Deželno Furlanijo - Julijsko krajino je predstavljal podpredsednik in pristojni deželni odbornik Sergio Bolzonello, ki je že bil napovedal, da deželna vlada ne bo posredovala niti evra, če ne bo finska družba predstavila poslovnega načrta in točno povedala, kaj namerava storiti z dolinsko tovarno. Glavna bojazen je bila v tem, da naj bi Wärtsilä načrtovala postopno zaprtje obrata.

Vodstvo Wärtsilä je pokazalo resnost pri pogajanjih, čeprav so skušali uvodoma opravičiti reorganizacijo dela z razmerami v svetu. Sindikalni predstavniki so pouda-

Delavci so včeraj v zadnji izmeni stavkali in priredili shod na Velikem trgu

FOTODAMJ@N

rili, da soglašajo glede potrebe po reorganizaciji, toda sploh ne sprejemajo napovedanih odpustov. Bolzonello je potrdil, da je deželna uprava pripravljena pomagati in tudi nuditi specifična finančna sredstva na področju raziskovanja. Če že obstajajo pravni instrumenti za reševanje kriz, kot se je to npr. zgodilo z družbo Electrolux in štivansko papirnico Burgo, je spomnil Bolzonello, obstajajo specifična sredstva za raziskovanje in razvoj. Vendar so predpogoj za vsako odločitev izdelava oziroma predstavitev poslovnega načrta ter sploh zagotovila glede prihodnosti tovarne v Boljuncu, je poudaril Bolzonello.

Predstavniki družbe Wärtsilä so poudarili, da se v tovarni ne bo prekinila proiz-

vodnja, a so problemi z raziskovalnim sektorjem, ki ni dovolj »uspešen in učinkovit« in torej konkurenčen na mednarodni ravni. Sicer so zagotovili, da nameravajo predstaviti poslovni načrt, pred tem pa ne bodo odpustili nikogar. Novi pooblaščen upravitelj Barbazza, ki bo svojo funkcijo formalno nastopil 1. junija, je temu dodal, da bo poglobil dogajanje v tovarni in analiziral možne rešitve. Do takrat, je dejal, noče slišati o morebitnih odpustih.

Prvo srečanje se je torej zaključilo z dobrimi obeti, ustreznim poglobitvam pa bo sledil nov sestanek na ministrstvu. Do takrat, zagotavljajo, se bo delo v tovarni nadaljevalo. Krajevni sindikati, ki so včeraj popoldne tudi razglasili stavko v zadnji delo-

vni izmeni in priredili shod na Velikem trgu, bodo v ponedeljek na skupščini seznanili delavce z vsebino rimskega srečanja.

Prva huda kritična točka je torej mimo, a vprašanje je, kako se bo zadeva zaključila. Spomnimo naj, da je Wärtsilä pred nedavnimi najavila ponovno reorganizacijo na mednarodni ravni, ki bo v nasprotju z zadnjo prizadela tudi Trst. Wärtsilä je najavila odpust 550 ljudi v raznih tovarnah v svetu, od teh pa naj bi jih 90 izgubilo službo v dolinski Wärtsilä, saj so sporočili, da se bodo posvetili raziskovanju in razvijanju novi motorju je neposredno na Finskem. V tem sektorju je v Dolini zaposlenih skoraj sto ljudi.

Aljoša Gašperlin

TRST - Občinski svet Odbornika Panontina na seji ni bilo

Paolo Panontin FOTODAMJ@N

Napovedane razprave o t.i. Julijski teritorialni medobčinski zvezi med Trstom in Zgonikom in tržaškem občinskem svetu ni bilo. Na programu je bila namreč avdicija pristojnega deželnega odbornika Paola Panontina in zgoniške županje Monice Hrovatin, ki pa ju sinoči v dvorani občinskega sveta ni bilo.

Skupščina je včeraj zasedala z izključnim namenom, da bi razpravljala o medobčinski zvezi, na sejo pa so bili povabljeni tudi predstavniki panožnih sindikatov javnih uslužbencev Cgil, Cisl, Uil in Direl. Predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič je uvodoma razložil, da zgoniške županje iz zdravstvenih razlogov ne bo. Nato je povedal, da bo tudi Panontin odsoten, ker so ga zadržale druge obveznosti. Tržaški občinski svetnik Piero Camber je ogorčeno poudaril, da je bil Panontin s tem datumom seznanjen že dolgo časa in da torej nima smisla nadaljevati s sejo. Po krajši prekinitvi je Furlanič izjavil, da je Panontin pristal na avdicijo v ponedeljek zvečer. Skupščina se bo torej ponovno sestala 16. maja ob 20. uri.

TRST - Pokrajinska uprava Srebrni pečat srbski skupnosti

Predsednica Bassa Poropat in Selaković FOTODAMJ@N

V Gromovi dvorani so včeraj s srebrnim pečatom Pokrajine Trst odlikovali mestno srbsko-pravoslavno skupnost. Prestižno odlikovanje je predsedniku srbsko-pravoslavne skupnosti Zlatimiru Selakoviću izročila predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat. V svojem nagovoru je izpostavila, kako je ta skupnost v preteklosti prispevala k večjemu ugledu Trsta in pripomogla k njegovemu razvoju. V utemeljitvi priznanja je bilo tudi zapisano, da si ga skupnost zasluži tudi zaradi pozornosti, ki jo posveča izobraževanju, usposabljanju in skrbi za vse tiste, ki potrebujejo pomoč. Selaković je izrazil zadovoljstvo in poudaril, da bo srbsko-pravoslavna skupnost tudi v prihodnje igrala pomembno vlogo pri razvoju mesta.

DOLINA - Izredna občinska seja o odobritvi statuta medobčinske unije

Opozicija vse bližje zvezi

Za dobrobit občanov so nekateri iz vrst opozicije sprejeli pristop k zvezi - Spet bodo glasovali v ponedeljek

Deset svetnikov je glasovalo za, trije so se vzdržali, dva sta volila proti, dva pa sta zapustila dvorano: na dokončno odobritev statuta julijske medobčinske teritorialne unije (UTI) in osnutka njene ustanovne listine bo v Dolini treba počakati na ponedeljek. Na včerajšnji izredni seji dolinskega občinskega sveta, ki so jo zahtevali občinski svetniki opozicije Boris Gombač, Roberto Massi, Massimiliano Dazzi in Danilo Slokar, spet ni padla odločilna kocka. Nekaj pa se je med nesoglasji le premaknilo ...

Župan Sandy Klun je pred sejo nepričakovano povabil vse svetnike na razgovor, da bi preveril, kaj naj pričakuje oz. kakšne so njihove namere. Takoj je bilo jasno, da bo seja naelektrena, saj se je začelo iskriti že znotraj četverice njenih pobudnikov. Klun je uvodoma obnovil zgodbo o pristopu k medobčinski zvezi: od zbiranja podpisov za ustanovitev kraške unije brez Milj in Trsta, do priziva na deželno upravno sodišče. Slednje je naposled občinskim upravam zagotovilo, da ne bo slovenska narodna skupnost v taki zvezi prikrajšana in da ji ne bodo odvzete pravice, kvečjemu bo to lahko le okrepilo njeno prisotnost še na ostalih območjih. Župan je torej svetnike pozval k odobritvi zakona, ki ga je Dežela sprejela že decembra 2014. »Resnično ne razumem, kaj hočemo. Potrditvam so spet sledili dvomi in umiki. Ne glede na politično pripadnost ali strankarske linije, menim, da ne moremo zavlačevati, se vzdržati ali glasovati proti,« se je odkašljal župan.

Samomor jezika in kulture?

V imenu opozicijskih svetnikov se je prvi oglašil Danilo Slokar (Severna liga): po njegovi oceni je pristop k medobčinski zvezi poraz, saj predpostavlja asimilacijo slovenskega naroda, zato ga ne sprejema. »17 deželnih medobčinskih zvez bo povsem uničilo območno povezanost. Ko bi se odločili zanjo, bi priznali samomor svojega jezika in kulture. Unija ni

BORIS GOMBAČ

FOTODAMJ@N

DANILO SLOKAR

FOTODAMJ@N

vprašanje levice ali desnice, pač pa zdrave pameti,« je ocenil. Da gre za ekonomsko izsiljevanje na koži občanov, je dodal Roberto Massi (Forza San Dorligo), medtem ko je Giorgio Gherlanz (Indipendentistična fronta TLT) najavil, da ne bo glasoval. Roberto Drozina (Občanska lista teritorij in okolje) je priznal, da ga muči notranji spor, iz čuta dolžnosti do zaščite soobčanov pa bo le klonil izsiljevanju in brez ponosa sprejel zakon. Z njim se je strinjal tudi Davide Stoll (Slovenska skupnost), ki je ocenil, da je treba stisniti zobe, saj so si statut zveze navsezadnje izborili naši župani.

Slovinci ne bomo izumrli

Uprava je odraz volje občanov, katerih inte-

rese smo poklicani, da ščitimo, je pojasnil Emilio Coretti (Demokratska stranka) in poudaril, da bi morebiten ne-pristop k zvezi predvideval hude sankcije, ki bi se odražale posledično v višjih občinskih davkih. »Nikjer nisem zasledil, da bo slovenska narodna skupnost ob pristopu k zvezi oropana svojih pravic. Ne bomo izumrli,« je Coretti skušal pojasniti zmotna prepričanja. Da bo tudi tokrat glasovala za medobčinsko zvezo, je napovedala Rossana Pettiroso (Demokratska stranka), ki je ocenila, da zagotavlja slednja manjšim občanom kompetence, ki jih same ne premorejo. Nasprotno mnenja je bila Marina Trenta (Združena levica), ki vse od začetka odklanja medobčinsko unijo kot brezizhodno in nekoristno izsiljevanje. Roberto Potocco (Demokratska stranka) pa je dodal, da je napočil čas presegeganja »Italije občin« v imenu združevanja storitev in moči za boljše življenje. »Nihče nam ne bo očital, da se naša stališča nagibajo bolj v korist političnim krogom kot občanom,« se je oglašil še Boris Gombač (Lista Gombač) in poudaril, da je Občina v brezizhodnem položaju in tvega proračunski polom, tako da je treba sprejeti sedanji pravni okvir in pristopiti k zvezi.

Že uvodoma je podžupan Goran Čuk (Združena levica) predlagal, da bi razpravo prestavili na nov datum in počakali na odločitve DUS oz. rezultate volitev v Trstu. Njegov predlog pa ni naletel na odobravanje, tako da se je večina svetnikov odločila za takojšnje glasovanje o odobritve statuta in osnutka ustanovne listine. Kot zapisano, jo je podprlo 10 svetnikov: kljub podpori nekaterih svetnikov opozicije niso dosegli dvotretjinske večine, za katero bi bilo potrebnih 12 glasov, ampak absolutno večino (zanjo je bilo dovolj 9 glasov). Zato bodo v Dolini spet glasovali v ponedeljek ob 20.30 oziroma, ko bi bilo potrebno, tudi v torek ob 18. uri.

Sara Sternad

BANI - Obisk predstavnikov Občine Trst posvečen vprašanju cerkvice

Država želi prodati vojašnico Prizadevanja za ohranitev cerkve

Dobri obeti, da bo cerkva sv. Florijana še naprej na voljo krajanom - Prihodnji teden z državno domeno

Predstavniki občinske uprave so si ogledali tako zunanost kot notranost cerkvice

FOTODAMJ@N

Čeprav je del kompleksa bivše vojašnice Monte Cimone, ki ga zdaj državna domena prodaja, cerkvice sv. Florijana pri Banih ni mogoče kar tako prodati. Krajan bi želeli še naprej razpolagati s cerkvico, v kateri redno potekajo verski obredi, Občina Trst pa se je v tem smislu obvezala, da bo poiskala tako rešitev, ki bo prišla naproti želji prebivalstva, da objekt ostane javen. To izhaja iz včerajšnjega popoldanskega obiska tržaškega občinskega odbornika za javna dela Andrea Dapretta, predsednika občinske proračunske komisije Igorja Šva-

ba in predsednice komisije za javna dela Anne Mozzi, ki so si v spremstvu domačinov ogledali tako cerkvico kot tudi vojašnico.

Kot že omenjeno, se je državna domena odločila, da objekt proda, pri čemer je krajan začelo skrbeti, kaj bo s cerkvico. Bojazen je bila, da bi cerkvico, ki je del kasarniškega kompleksa, prodali skupaj z le-tem in da bi domačini ostali brez svetišča. A kot izhaja iz besed odbornika Dapretta, je ta bojazen odveč: še vedno namreč velja staro določilo, da sakralnega objekta ni mogoče prodati, če še

vedno služi svojemu namenu, se pravi, če je še posvečen in v njem potekajo verski obredi. Cerkevna oblast bi morala torej preključiti versko namembnost cerkvice, kar pa je malo verjetno. Občinska uprava je glede tega že pred časom hotela preveriti, kaj namerava državna domena in kaže, da se le-ta nagiba k temu, da se cerkvice ne dotakne. Vsekakor se bo odbornik Dapretto že prihodnji teden srečal z direktorjem domene. Poleg tega naj bi tudi novi prostorski načrt Občine Trst predvideval za cerkvico drugačen status od preostalega kompleksa banovske vo-

jašnice, ki je kot znano v zelo slabem stanju. Na tem območju načrt predvideva razvijanje gospodarskih, raziskovalnih in obrtniških dejavnosti ter ureditev območij oz. prostorov za druženje krajanov, ne pa gradnje stanovanjskih stavb.

Predstavniki Občine so se seznanili tudi z vprašanjem slabega stanja objekta in med drugim pronicanja vode v cerkvico. Glede tega se je predsednik proračunske komisije Švab obvezal, da bo, če bo potrebno, skušal v občinski proračun vključiti tudi postavke za izredna popravila. (iž)

Izvrstni okusi drevi v gostilni Sarđoč v Prečniku

Gostilna Sarđoč v Prečniku bo noč gostila že četrti enogastronomski večer Izvrstni okusi. To je degustacijski večer, na katerem bo sodelovalo več kot petdeset proizvajalcev iz vse Slovenije; sodelujoči pridelovalci bodo gostom ponudili najrazličnejše proizvode – od vina do sirov, piva, olja, suhomesnih izdelkov in podobnih dobrot. Večer izjemnih okusov se bo pričel ob 17. uri, pokrovitelj dogodka pa je Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu.

Milje v glasbi

V Miljah se drevi začneja majski koncertni niz Milje v glasbi, ki ga prireja glasbeno združenje Serenade Ensemble in Občina Milje. Prvo od treh srečanj v cerkvi sv. Frančiška bo ob 20.30 oblikoval dekleški zbor Clara Schumann. Vstop je prost.

Prva vojna na platnu

V avditoriju muzeja Revoltella bo drevi ob 18. uri spet protagonista zgodovina. V okviru srečanj, ki spremljajo razstavo Dve fronti, eno mesto, ki je na ogled v nekdanji ribarnici, bodo Sergio M. Germani, Livio Jakob, Lucio Fabi in Gianluca Guerra spregovorili o zgodovinskih filmih o prvi svetovni vojni (nekaj jih bodo tudi predvajali), o propagandnem materialu, fotografijah.

Nastopanje pred kamero

Drugi vikend filmskih delavnic, ki jih prireja združenje Cappella Underground, bo od danes do nedelje posvečen nastopanju pred kamero. Udeležence bo v mediateki v Ul. Roma 19 vodil igralec Lorenzo Acquaviva. Kdor bi želel sodelovati naj se oglasi na tel. 040 3220551 oz. info@lappellaunderground.org.

TRST - Po devetih letih zopet postanek ladje Amerigo Vespucci

Lepotica ob pomolu

Trst je ena od etap jubilejne plovbe ob 85-letnici ladje - Do ponedeljka možnost obiska in več dogodkov

Po devetih letih odsotnosti se je v Trst vrnila znamenita šolska ladja italijanske vojne mornarice Amerigo Vespucci. Trijamborna jadrnica obhaja letos 85-letnico delovanja (zgradili in splovili so jo leta 1931), od včeraj popoldne pa je privezana ob tržaški Pomorski postaji, kjer bo ostala do ponedeljka. Trst predstavlja četrto etapo plovbe okoli Italije ob 85. jubileju in po triletnih obnovitvenih delih, med katerimi so ladjo precej posodobili. Tako so zamenjali pogonski sistem, električni generator in vijak, posodobitev pa je šla tudi v smer varstva okolja. Vse to ob ohranitvi instrumentov, ki zagotavljajo izobraževanje in usposabljanje mornariških kadetov: standardnim 270 častnikom, podčastnikom in mornarjem posadke se v obdobju šolanja pridruži še kakih sto kadetov ter trideset članov pomožnega osebja mornariške akademije. Vsega skupaj štiristo mož posadke, katerim že štiri leta poveljuje kapetan bojne ladje Curzio Pacifici.

Poveljnik Pacifici je bil včeraj popoldne protagonist množično obiskane tiskovne konference, ki so se je med drugimi udeležili načelnik glavnega štaba mornarice admiral Giuseppe De Giorgi, predsednica deželne vlade Furlanije - Julijske krajine Debora Serracchiani, tržaški župan Roberto Cosolini in predsednik jadranskega kluba Barcola Grignano Mitja Gialuz. Srečanje je bilo namreč med drugim priložnost za predstavitev lepaka letošnje regate Barcolana, ki je posvečen umetniku in umetnostnemu kritiku, 106-letniku Gillu Dorflesu, oblikoval pa ga je Matteo Bartoli. Sicer pa so govorniki med drugim poudarili povezavo med ladjo Vespucci in Trstom ter med mestom in morjem: tu namreč deluje pomorski zavod, ustanovili so tudi po-

več fotografij na
www.primorski.eu

Za ladjo Amerigo Vespucci vlada v Trstu veliko zanimanje

FOTODAMJ@N

morsko akademijo, v povezavi z morjem pa Trst doživlja pravo renesanso, saj promet v pristanišču narašča, odpirajo pa se nove perspektive razvoja tudi za Staro pristanišče. Poslanstvo ladje Amerigo Vespucci, je bilo še rečeno, pa ni samo vojaškega značaja, saj na svojem krovu gosti tudi skavte združenja Agesci, pa tudi osebje Nacionalnega raziskovalnega središča CNR ter univerz v Sieni in Bariju, ki opravljajo raziskave o »zdravju« morja. Upati je, da bo ladja Ame-

rigo Vespucci sodelovala na prihodnji Barcolani, saj ju družita strast po morju in sposobnost ekipnega dela, je bilo rečeno.

Prav ekipno delo je izjemno pomembno na ladji, kakršna je Amerigo Vespucci, kjer mora posadka še vedno splezati na jamborne prečke, da bi razvila jadra (pri tem najvišji mornarji splezajo na najnižjo, najnižji pa na najvišjo prečko). O tem in o marsičem drugem se bo mogoče seznaniti med obiskom ladje, ki bo v teh

Predstavitve lepaka Barcolane in plezanje na jambore

FOTODAMJ@N

dneh dostopna javnosti: danes med 14.30 in 16.30 ter med 20. uro in 21.30 (med 10.30 in 12. uro bodo na sporedu obiski šol in nastop reševalnih psov), jutri med 14.30 in 17.30 (med 10. in 12. uro v korist vsedržavnega združenja mornarjev), v nedeljo pa med 14.30 in 18.30 ter med 20. uro in 21.30. Ladja bo danes ob 10.15 vključena v odprte manifestacije Mare Nordest na Pomorski postaji, ob 17. uri pa bo tu posvet o morski ekologiji v Trstu. Ju-

tri bodo ob 18.45 predstavili knjigo o Nazariu Sauru, zvečer pa bo ob 20.30 prireditev v korist fundacije Telethon. V nedeljo bo po maši, ob 11.30, nastopil igralec Francesco Gusmita.

Ladja Amerigo Vespucci bo v ponedeljek odplula v Benetke in nato proti Anconi, zatem bo obiskala hrvaško obalo s postankom v Dubrovniku, od koder bo krenila proti drugim italijanskim pristaniščem.

Ivan Žerjaj

TRST - Pogovor s svetovalko za kulturo oblačenja Leo Pisani

Kako do prave obleke?

Merila za izbiro primernih oblačil v knjigi Ravni oblačenja - Dress Code, ki jo bodo ob 19. uri predstavili v TKS

Pregovor »obleka ne naredi človeka« nikoli ni bil tako preživet kot v današnjih časih, ko si s kosom lepo ukrojenega blaga lahko nadenemo novi jaz in spremenimo razpoloženje. Vsi se ocenjujemo in primerjamo osebnostne lastnosti s podobo, slog oblačenja pa je stvar vsakega posameznika. Nekateri so oblečeni v sproščena oblačila, drugi so zvesti poslovni modi. O tem, kako nakupovati in kombinirati obleke, smo spregovorili s poznavalko estetike celostne podobe in kulture oblačenja, predavateljico in avtorico knjižne uspešnice, prvega slovenskega priročnika o obleki *Obleka - kaj, kdaj, kako* Leo Pisani. Pred kratkim je izdala novo knjigo *Ravni oblačenja - Dress code*, ki jo bo v družbi etnologa prof. dr. Janeza Bogataja predstavila drevi ob 19. uri v Tržaškem knjižnem središču.

V vaši prvi knjigi se skrivajo praktični napotki, kako si zavežemo ruto, šal ali kravato, kako zložimo robček, da ustrezno kuca iz žepa moškega sukniča. O čem nas pouči vaša zadnja knjiga?

O izbiri primernih oblačil. Ker prve knjige nisem želela ponatisniti, in sicer iz dveh razlogov - ker fotografije opredeljujejo čas in ker se je vmes že kaj spremenilo -, sem se odločila, da naredim nadaljevanje. V novo knjigo sem vključila približno eno petino prve tretjine knjige *Obleka - kaj, kdaj, kako*, posvetila pa sem se predvsem ravnemu oblačenju.

Koliko ravnih oblačenja obstaja?

Po moji klasifikaciji obstaja dvanajst ravnih. Zadnja knjiga želi biti inovativen doprinos h kulturi oblačenja. Ko sem se izobraževala v Bruslju, sem dobila potrditev, da so me umestili v evropski prostor, zato sem želela sistematično opredeliti ravni oblačenja. Iz te želje je nastal priročnik z razpredelnicami, ki vodijo bralca; ta lahko pogleda, za kakšno priložnost gre, katera raven oblačenja je in kakšna oblačila in dodatki spadajo v to raven oblačenja. Poleg ravnih oblačenja so v knjigi tudi obsežna poglavja, ki so nastala na podlagi mojih izkušenj.

Ko opazujete ženske in moške, katere spodrsiljaje najbolj pogosto vidite?

Po mojem prepričanju so moški oble-

čeni preveč formalno, ženske pa premalo. Torej, moški so ostali v neki bolj poslovni obleki, ženske pa so izgubile občutek za primernost.

Vedno bolj se uveljavlja izraz športno-elegantno. Kaj pomeni ta izraz?

Tukaj bi vas popravila. Jaz se zelo trudim, da bi začeli uporabljati izraz sproščeno-elegantno oblačenje. Športno-elegantna obleka je, če se oblečemo v športno obleko in smo hkrati elegantno kombinirali barve in športna oblačila. Sproščeno-elegantna obleka je najpogostejša raven oblačenja. Uvrstila sem jo v deveto raven oblačenja.

Obstaja razlika med slogom Slovencev in Italijank?

Ja, glavna razlika med Slovenkami in Italijankami je, da so Italijanke bolj dekorirane, uporabljajo več nakita in več živahnih barv. Po mojem imajo več sloga kot Slovenke.

Nekoč ste izjavili, da imamo ženske v omari 70 odstotkov oblačil, ki jih ne nosimo. Od kod te številke?

Na vsakem predavanju, ki ga imam, preverim, kako je s to zadevo. Moja statisti-

ka je, da okrog 70 odstotkov oblačil ne nosimo. Vedno kupujemo, pa nikoli nimamo česa obleči. Zakaj? Zato, ker je sproščeno-elegantno oblačenje zahtevno. Šami moramo kombinirati barve in različne materiale. Definirati moramo svoj slog oblačenja. Napačno je, ko ženska kupi samo en kos oblačila. Kupovanje v kompletu je res dražje, a na dolgi rok bolj praktično.

Kako sploh nakupovati v času gospodarske krize?

Moda je danes zelo demokratična, omogoča nam, da se lahko vsi lepo oblečemo. Ni nobenega odpustka, da smo oblečeni neprimerno. Z minimalno vsoto si danes izdelamo podobo, ki je lahko skoraj identična tisti z maksimalno vsoto. To je prednost današnjega časa. Globalne blagovne modne znamke so nam namreč približale modo.

Česa po vašem zares ne bi smeli obleči moški in ženske?

Moški bi se morali odpovedati srajcam s kratkimi rokavi, ženske pa nošenju pajkic (leggings) s kratkim zgornjim delom. Pajkice se nosijo samo s tuniko.

Sanela Čoralič

Leo Pisani z zadnjo knjigo Ravni oblačenja - Dress code

ANŽE FURLAN

ROJAN - Glasbena matica

Dan odprtih vrat

Jutri na glavnem sedežu informativna srečanja s profesorji

Na glasbenih šolah je čas za obračun, zaključne nastope, tekmovanja, izpite; za učence najbolj zahtevno obdobje je po tradiciji tudi najbolj primerno za promocijo dejavnosti med potencialnimi novimi učenci. Zato bodo tudi na Glasbeni matici (Ulica Montorsino 2) jutri, 14. maja, od 9.30 do 12.30 informativna srečanja s profesorji. Dan odprtih vrat bo potekal po ustaljeni navadi: profesorji pričakujejo zainteresirane s praktičnimi informacijami o pouku, otroci pa bodo lahko poskusili tudi različna glasbila. Vsaka učilnica bo namreč glasbeni svet zase z možnostjo spoznavanja glavnih oddelkov šole: klavir, harfa, flavta, violina, harmonika, tolkala, kitara, violončelo, klarinet.

Sobotno srečanje z glasbo bo samo prvi korak na poti različnih možnosti, ki jih Glasbena matica ponuja vsem, ki bi radi pridobili nujna pojasnila in tudi neposreden stik s šolo. Do konca pouka bodo namreč na voljo tudi brezplačne poskusne lekcije. Na Dan odprtih vrat se zainteresirani lahko prijavijo brez rezervacije, za brezplačne lekcije pa lahko pokličejo tajništvo šole (ponedeljek - petek od 10.00 do 14.00 ure na št. 040 418605) ali pišejo na trst@glasbenamatica.org.

BOLJUNEC - Jutri nastop plesnih skupin

Zaplešimo skupaj ... v gledališču Prešeren

Glasba in ples sta za človeka vir energije. Ples je umetniški jezik, ki gre preko vseh jezikovnih preprek, njegova govornica je razumljiva vsem ljudem odprtega srca. Pri SKD France Prešeren iz Boljunca mlade plesalke spoznavajo ples v okviru tečajev baleta in jazz baleta, ki potekata že četrto šolsko leto. Tokrat bo društvo ob zaključku sezone priredilo plesno predstavo z naslovom *Zaplešimo skupaj ...* Program, ki so ga mlade plesalke pod vodstvom mentorice Marjetke Kosovac pridno vadile skozi celo sezono, bo občinstvo popeljal od klasičnega baletnega repertoarja do modernih koreografij jazz baleta. Poleg domače otroške baletne skupine in skupine jazz baleta bodo na predstavi sodelovale še plesalke iz društev: SKD Igo Gruden Nabrežina, SKUD 15. februar Komen in Baletno društvo Sežana. Večer bo tako res potekal v znamenju povezovanja in veselja nad plesom.

Plesna predstava *Zaplešimo skupaj ...* bo **jutri, 14. maja, ob 19. uri** v občinskem gledališču v Boljuncu.

Ali poznamo tigrastega komarja?

Tržaški speleovivarji Erwin Pichl v sodelovanju z naravoslovnim muzejem vabi na srečanje, posvečeno tigrastemu komarju, katerega populacija zelo hitro narašča; višje temperature in deževni dnevi so namreč idealni za razvoj njegovih ličink. Gostja, zdravnica Isabella Abbona, bo predstavila to vrsto komarja, ki izvira iz jugovzhodne Azije, navade in bolezni, ki jih s seboj prinaša. Postregla bo z nasveti, kako se varujemo pred njimi, saj jih običajni repelenti sploh ne zmotijo, kaj šele da bi jih odgnali. Srečanje bo v prostorih speleovivarija v Ul. Guido Reni 2/c drevi ob 18.30.

DOLINA - Večstopenjska šola Josipa Pangerca Inovativna delavnica kot skupen korak k »boljši« šoli

V delavnici za razvijanje in vrednotenje kompetenc sodelovalo 20 učiteljic

Tehnološke novosti so v zadnjih desetletjih spremenile življenjski slog in socialne dinamike sodobne družbe. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja so zaradi tega številni psihologi in pedagogi začeli razmišljati, kako omogočiti otrokom, da se tem družbenim spremembam prilagodijo. Terenske raziskave, razvoj pozitivne psihologije in novih pedagoških teorij so v zadnjih dvajsetih letih tako v Evropi kot po svetu spodbudile številne šolske reforme. Renzijeve šolska reforma Dobra šola izhaja iz smernic, ki jih je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja izdala Unescova mednarodna komisija za edukacijo v XXI. stoletju. V Unescovem poročilu *Učenje, skriti zaklad* je jasno napisano, da mora šola spodbujati vseživljenjsko učenje, ki temelji na štirih stebrih: učiti se, da bi vedeli; učiti se, da bi znali delati; učiti se, da bi znali živeti v skupnosti; učiti se, da bi znali biti aliti učiti se, da bi bolje razvijali človekovo osebnost. Za implementacijo teh smernic sta Evropski parlament in Evropski svet 18. decembra 2006 izdala *Priporočilo o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje*, v katerem sta definirala kompetence in se priporočila, naj evropski šolski sistemi stremijo k razvijanju le-teh.

Po Unescovi definiciji zaobsegajo ključne kompetence znanje, veščine in stališča, ki jih vsak posameznik potrebuje za osebnostni razvoj, vključenost in za-

poslutev. Učenje po kompetencah je v Italiji postalo obvezno od leta 2012, ko je tedanji minister za izobraževanje Profumo izdal državne smernice za vrtce in prvi šolski cikel. Renzijeve vlada je nato julija 2015 predstavila zakon 107/2015, v katerem so nazorno izraženi cilji Dobre šole: razvijanje kompetenc in kritičnega mišljenja, uporaba IKT in individualizacija učnega procesa. Jeseni pa je vlada izdala tudi *Potrdilo o doseženih kompetencah*, ki jih morajo od letošnjega šolskega leta šole vključiti v dokumente o ocenjevanju ob koncu petletnega šolanja in ob koncu prve stopnje šolanja.

Profesorici Christina Biber in Sara Brezovec sta prav zaradi naštetega organizirali delavnico, pri kateri je sodelovalo dvajset učiteljic in profesoric. Skupina šolnikov je imela kot cilj voditi skupinsko raziskovalno delo štiridesetih učencev. Delo je potekalo medpredmetno in je bilo podkrepjeno z rabo informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Končni cilj projekta je bil po eni strani nuditi šolnikom preizkušen model, ki omogoča individualizacijo učnega postopka, po drugi strani pa razvijanje in vrednotenje medpredmetnih in predmetnih kompetenc učencev. Kompetence se namreč ne morejo ocenjevati, če poteka šolsko delo po običajni frontalni metodi in ni usmerjeno k razvijanju le-teh. Med načrtovanjem in pripravo delavnice, ki sta potekala tako na šoli kot v

spletni učilnici, so šolniki prevedli *Potrdilo o kompetencah* ter organizirali potek dela z učenci, katerega končni cilj je bila sestava multimedijskega štirijezičnega slovarčka.

Seveda bi se delo ne moglo izpeljati brez pomoči učencev, ki so s svojo številno prisotnostjo pet sobot prostovoljno in navdušeno napolnili kar dve učilnici dolinske Nižje srednje šole Simona Gregorčiča. Učenci, od 4. razreda osnovnih do 3. razreda nižjih srednjih šol ravnateljstva Večstopenjske šole Josipa Pangerca, so dokazali, da jih raziskovalne učne metode, podkrepjene z IKT, izredno pritegnejo in da jih tak način dela motivira in spodbuja. Učenci so izjavili, da če bi bil pouk tak, bi bila šola skoraj lepa, da jim je bilo žal, ker so bile delavnice prekratke in nekateri so celo zaprosili za domačo nalogo. Posebno spodbudna je bila za učence raba IKT pri pouku, kar se v normalnih okoliščinah manj

pogosto dogaja, če ne drugo zato, ker na osnovnih šolah ne morejo vedno računati na trajno internetno povezavo. Dolinska srednja šola je, odkar je kot edina tržaška šola v šolskem letu 2009/2010 sodelovala pri državnem projektu Classi 2.0, tehnološko zelo dobro opremljena, a je bilo vsekakor učencem dovoljeno, da prinašajo na delavnice svoje prenosnike, tablice in pametne telefone, ki so jih uporabljali izključno v učne namene. Učenci so v skupinah najprej raziskali pomen izrazov, ki so jih dobili od učiteljev in profesorjev in ki so bili vezani na dolino Glinščico. Vsaka skupina je nato na računalniškem programu za predstavitev pripravila stran z izbranim geslom, kateremu so nato učenci dodali definicijo, ki so jo napisali s svojimi besedami ter prevode izraza v italijanščino, angleščino in nemščino. Temu je sledilo multimedijsko dopolnjevanje definicij gesel s slikovnim, zvočnim in video gradivom,

ki so ga učenci izdelali tudi sami, zlasti ko so šli v spremstvu prisotnih učiteljev in profesorjev v rezervat reke Glinščice in so tako dokazali, da se lahko s pomočjo tehnologije pouk izvaja tudi v drugih okoliščinah. Končni slovarček bo v naslednjih mesecih objavljen na spletni strani Večstopenjske šole Josipa Pangerca.

Delavnica v Dolini je bila zelo uspešna, saj je že število vpisanih, tako učnega osebja kot učencev, presegle pričakovanje organizatork. Iz ankete je tudi razvidno, da večina učiteljic in profesoric ne uporablja IKT pri pouku ali zaradi neznanja ali zaradi pomanjkljive tehnološke opreme na šoli ter da je ta učna metoda učinkovita. Vse učiteljice pa so bile ob koncu delavnice mnenja, da bodo to metodo tudi same uvajale. Zato si lahko s kančkom ponosa vsi sodelujoči, učitelji in učenci, štejejo v čast, da so prehodili majhen korak na poti proti »boljši« šoli. (bb)

BOLJUNEC - 16. glasbena revija v priredbi NSŠ Sv. Cirila in Metoda

Nepogrešljivo srečanje

Rekordna udeležba 231 učencev slovenskih in italijanskih šol - Žirija podelila več nagrad

Učenci so se izkazali tako v solističnih kot v skupinskih nastopih

FOTODAMU@N

Zamisel, ki se je v začetku novega tisočletja brez posebne reklame nevsiljivo rodila na šoli Sv. Cirila in Metoda, je z leti prerasla v pomembno, skoraj nepogrešljivo srečanje, na katerega se vestno pripravi veliko število učencev iz različnih šol, slovenskih in italijanskih, kjer igra glasba važno vlogo v vzgojno-izobraževalnem načrtu. 16. glasbena revija se letos lahko pohvali s rekordno udeležbo, saj je sodelovalo 231 učencev, kar je z veseljem in ponosom izpostavila prof. Silvia Di Marino, duša projekta, ki vsako leto zaživi s pomočjo poštvovalnih profesorjev, pa tudi neučnega osebja. Tako Di Marina kot ravnateljica svetoivanske večstopenske šole Carolina Visentin sta se zahvalili vsem, ki so pripomogli k uspehu, med drugimi tudi dolinski občinski upravi za uporabo boljunškega gledališča France Prešeren in Deželnemu sedežu RAI, ki vsako leto snema zaključni nastop. Obe šolnici sta izpostavili smotre in vrednote, ki pedagoge spodbujajo pri nelahkem delu v upanju, da bo mnogim otrokom glasba postala vsaj nujno potreben sopotnik, če že ne protagonist življenjske poti.

Zaključnemu nastopu je sledilo številno občinstvo, med katerim je bilo žal kar nekaj prehrupnih malčkov: vzgoja k poslušanju bi morala biti sestavni del učnega načrta, pa tudi skrb staršev, pri tem pa ne moremo zamolčati dejstva, da so nekateri roditelji raje ukvarjali s svojimi »pametnimi telefončki«. To je bila edina črna točka nastopa, ki je ponudil veliko lepigo in zanimivega, čeprav je mnogo točk odpadlo, ker so bili učenci na šolskih izletih ali zasedeni z drugimi dejavnostmi. Žirija je na svetoivanski šoli tri dni poslušala vse, ki so se prijavili na revijo –

skupno je bilo kar enajst ur glasbe –, ne lahko delo pa je imela tudi na zaključnem nastopu, kajti čeprav tekmovalnost ni na prvem mestu, so nagrade le pomembna komponenta. Letos je žiriji predsedovala glasbenica in glasbena terapevtka Antonella Grusovin, člani pa so bili flavtistka Suzana Furlan Mitev iz GŠ Sežana in profesor harmonike Claudio Furlan, dolgoletni pedagog na Glasbeni matici.

Na začetku smo poslušali tri instrumentalne skupine: orkester šole Sv. Cirila in Metoda (flavte, harmonike, kitare, klavir in klaviatura), ki je pod vodstvom prof. Maurizia Marchesicha ubrano in muzikalno zaigral Piazzollovo *Ave Maria*, nato mlajšo in starejšo skupino inštituta Beata Vergine, ki sta pod vodstvom prof. Cristine Santin naštudirali afriško ljudsko *Kumbaya* in *Stari nemški valček*, vse to v pestri instrumentalni zasedbi, ki je poleg Orffovega instrumentarija imela tudi klavir, kitaro, flavte in violino.

Solistične nastope je odprl mladi pozavnist Daniel Ota, petošolec iz Ricmanj, ki študira pri prof. Valentini Pieri in se je pogumno izkazal v koračnici iz Verdijeve *Aide*: žirija ga je nagradila med najobetavnějšími instrumentalisti, nato je nastopil prvošolec Ivan Ambrož Pavlicevich, ki študira flavto pri prof. Eriki Slama. Z Iordandckijevo *Pesnico o pribi* je požel nagrado za simpatijo, ki si jo je delil z naslednjim učencem, tretješolcem Goranom Košuto iz Križa, ki študira klavir pri prof. Claudiji Sedmach in se je lepo izkazal v *Toccatini* Kabalevskega. Prof. Sedmachova je pri klavirju spremljala vrsto učencev, ki se je nadaljevala s flavtistko Melanie Imperia, učenko prof. Slamove. Za izvedbo Joubertove *Lhipopotame Gaetan* si je deklica prislu-

žila nagrado kot najobetavnější flavtistka, nato smo prisluhnili violinisti Leni Coretti Kuret, ki obiskuje 4. razred OŠ Župančič, violino pa študira na GŠ Koper pri prof. Tinkari Palčić Marinac: elegantna in muzikalna izvedba Milliesovega *Concertina* v Mozartovem slogu je deklici prinesla prvo absolutno nagrado.

Za najboljšo izvedbo sodobne (sicer že sto let stare) skladbe je bil nagrajen pianist William Holloway, učenec prof. Feide Pasini, ki je bistro odigral Debussyjevega *Malega črnčka*, nato je flavtist Christian Biancuzzi, učenec prof. Di Marina, zaigral Gervaisovo *Branse* ob spremljavi prof. Aljoše Starca. Iz devinske osnovne šole Jurčič je prišla mala pianistka Nika Maria Costantin, ki študira pri prof. Verenki Terčelj in je svojo muzikalnost pokazala v Gillockovem *Flamencu*, nato je harmonikar Emilio Micali, učenec prof. Marchesicha na svetoivanski šoli, rahločutno zaigral Konjajev *Sen iz otroške suite*. Pianist Leonardo Robba, učenec prof. Sare Radin, je okusno podal *Valček op. 65 št. 6* Sergeja Prokofjeva, učenki NSŠ Corsi Vanessa Braini in Sofia Pangher pa sta na violino in klavir zaigrali Nelsonovo *Full Moon* (prof. Eleonora Battinelli in Cristina Santin). Pianistka Tia Jurinčič, učenka prof. Beatrice Zonta, je prikupno podala Coplandovo *Mačka in miška*, nato je violinistka Gemma Brown, učenka prof. Furia Bellija, zaigrala Curcijevo *Czardo* in si prislužila nagrado kot najobetavnější violinistka. Nagrajen je bil tudi pianist Michele Slavich, učenec prof. Sare Radin, ki je dopadljivo zaigral *Colombino* iz zbirke *Puppets* Bohuslava Martinuja, vrsto nastopov pa je sklenil prvošolec Nikita Krebel, ki je povsem zaslužno osvojil nagrado kot najbolj obetaven

solist, kajti njegov talent, ki se razvija pod skrbnim vodstvom prof. Tamare Ražem, je bil takoj opazen v *Toccatini* Dmitrija Kabalevskega.

Premor med nastopi in nagrajevanjem sta zapolnila dva častna gosta, nadpovprečno nadarjena violinistka Alida Igarbaria, učenka prof. Jagode Kjuder na Glasbeni matici, ki je v prejšnjih letih na reviji in pomembnih mednarodnih tekmovanjih osvojila kar nekaj nagrad in je svoj razveseljiv razvoj dokazala v Paganinijevem *Capricciu št. 16* ter v *Capricciu op. 109 št. 7* Charlesa De Beriota. Sledil je odlični Max Zuliani, pianist, ki je pod vodstvom prof. Tamare Ražem osvojil že celo vrsto mednarodnih nagrad, med drugim tudi tekmovalje na šoli Carducci-Dante. Škoda, da klavir ni bil najboljši kvalitete, kljub temu pa smo lahko okusili Zulianijev talent v izvedbi Chopinovega *Scherza op. 20 št. 1*.

Poleg vseh navedenih nagrad je žirija podelila plakete skupinam šol Sv. Cirila in Metoda ter inštituta Beata Vergine, ki je (predvsem zaradi številčnosti) osvojil nagrado občinstva, nagrajena pa je bila tudi goriška šola Locchi, ki je bila zaradi drugega tekmovalja odsotna, kot tudi pianista Chiara Sestan in Nicola Settimo, ki sta si zaslužila nagrado za lastne kompozicije.

Katja Kralj

Belpoggio 4 - 040 306283, Oširek Pia-
ve 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040
764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul.
Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6
- 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368,
Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9
- 040 414304, Boljunec - 040 228124 -
samo s predhodnim telefonskim pozivom
in z nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih,
od ponedeljka do petka)**

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul.
Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 -
040 635264.

**Lekarne odprte v soboto
(tudi 13.00-16.00), v nedeljo in
med prazniki (8.30-19.30)**

Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Cavana
1 - 040 300940, Miramarski dvored
117 - 040 410928, Boljunec - 040
228124 - samo s predhodnim telefon-
skim pozivom in z nujnim receptom
(sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-
19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)

Istrska ulica 18/B - 040 7606477.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena
služba (20.00-8.00, predpraznična
14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,
tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega
podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE in bolnišnic tel.: (ze-
lena številka) 800 99 11 70, od ponedeljka
do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o
zdravstvenih storitvah in o
združenih tržaških bolnišnicah.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA - šola »Marij Kogoj« vabi na dan odprtih vrat, ki bo v soboto, 14. maja, od 9.30 do 12.30, na sedežu šole, Ul. Montorsino 2.

POLETNI CENTRI IN PREŠOLA v slovenskem Dijaškem domu Srečko Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole (do 13 let) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72), od pon. do pet. 8.00-16.00, tel. 040-573141, urad@dijadi.it, www.dijadi.it.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL sporoča, da se nadaljujejo vpisi otrok v jasli od 1. leta dalje za š.l. 2016/17. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72), od pon. do pet. 8.00-16.00, tel. 040-573141, urad@dijadi.it, www.dijadi.it.

Loterija 12. maja 2016

Bari	25	68	62	86	47
Cagliari	25	72	18	21	23
Firenze	76	2	28	25	79
Genova	48	21	13	82	42
Milan	90	3	24	83	59
Neapelj	17	72	36	42	59
Palermo	45	39	4	29	86
Rim	43	71	62	38	67
Turin	37	89	58	41	83
Benetke	30	37	52	26	66
Nazionale	3	55	63	77	28

Super Enalotto št. 57

10	25	52	54	59	84	jolly 42
Nagradni sklad						84.291.371,78 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
1 dobitnik s 5 točkami						162.135,82 €
498 dobitnikov s 4 točkami						328,15 €
20.118 dobitnikov s 3 točkami						24,62 €
296.919 dobitnikov z 2 točkama						5,20 €

Superstar

Brez dobitnika s 5 točkami	- €
4 dobitniki s 4 točkami	32.815,00 €
131 dobitnikov s 3 točkami	2.462,00 €
1.618 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
9.452 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
19.351 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

PALAČA GOPČEVIĆ - Mladi umetniki

Artefatto '16

Na razstavi, ki jo bodo odprli danes, bodo na ogled tudi dela slovenskih ustvarjalcev, na primer platno Koprčanov Vaska Vidmarja in Evgena Čopija Goriška.

V Palači Gopčević bodo danes ob 18. uri odprli zaključno razstavo 11. mednarodnega likovnega natečaja Artefatto, ki ga Občina Trst posveča mladim ustvarjalcem med 18. in 30. letom. V ožji izbor so uvrstili 40 del mladih italijanskih, a tudi slovenskih, hrvaških, francoskih, grških in kitajskih slikarjev, fotografov, video makerjev ... Odprte bodo obogatili učenci jazz oddelka konservatorija Tartini in razne instalacije. Letošnja razstava nosi naslov *It's me*, na ogled pa bo do 5. junija. Vstop je prost.

Slovensko stalno gledališče

in UL - AGRFT

MOJ DEVETSTO

Avtorski projekt Patrizie Jurinčič

**DANES - petek, 13. maja, ob 20.30
v soboto, 14. maja, ob 19.00
v nedeljo, 15. maja, ob 16.00**

v Mali dvorani SSG
z italijanskimi nadnapisi

**ponovitve se nadaljujejo
do 22. maja**

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

Ko šport ne pozna meja

Danes je na izbiro veliko več športnih disciplin kot nekoč. Poleg najbolj razširjenih športov, ki imajo že večstoletno (če ne celo tisočletno) zgodovino, se v zadnjih časih pojavljajo nove discipline, ki so res nenavadne in skorajda smešne, kombinacija različnih športov, spoj telesnega in umskega napora. Šumovci smo za vas sestavili seznam nekaterih najbolj nenavadnih, ekstravagantnih, čudaških športov, za katere marsikdo od nas ni še nikdar slišal.

1. Elephant Polo je oblika pola z vsemi zahtevanimi pripomočki, a se izvaja na slonih. To športno disciplino gojijo zlasti v južnoafriških državah, Nepal in Tajski, tekme pa prirejajo tudi v Angliji in na Škotskem.

2. Swamp Football je nogomet v blatu. V začetku se je šport izvajal kot vadbeni trening atletov in vojakov (zlasti na Finskem), predvsem zato ker je igranje na blatu zaradi upočasnjene hoje po neravnih tleh fizično zelo zahtevno in utrujajoče. Tekma obsega dva polčasa po dvanajst minut. Prvo organizirano prvenstvo je bilo l. 1998 na Finskem. Danes je na svetu preko dvestopetdeset ekip. Za gledalce je tak športni dogodek pravi užitek, ki vsakomur pričara smeh na obrazu, za igralce in igralko (kajti tudi ženske se pogumno mečejo v blato) pa pravi boj. Zagotovo se mora igralec po končanem treningu ali po odigrani tekmi z oblekami vred vreči kar pod tuš!

3. Tractor Pulling je tekmovanje s traktorji in velikimi tovornjaki vlačilci, s katerimi po progi vlečejo težke sanke, ki so narajene tako, da progresivno večajo silo upora, kar vse skupaj še bolj otežuje izvedbo. Navadno so proge kratke okrog 100m. Na takšnih tekmah res ne manjka hrupa, prahu in dima.

4. Mountain Unicycling je zelo priljubljen šport med športniki, ki iščejo adrenalin, je pa tudi zelo nevaren in se nemalokrat konča s hudimi padci in poškodbami. Gre za kolesarjenje z monokolesom po hribovitem skalnatem terenu. Monokolo je eno izmed vozil, ki so najtežja za uporabo, zato je tudi ta šport namenjen samo izkušenim kolesarjem. Zahteva izjemno koncentracijo, odlično ravnotežje, obvezno čelado in ... veliko poguma!

Preblisk tedna - Preblisk tedna

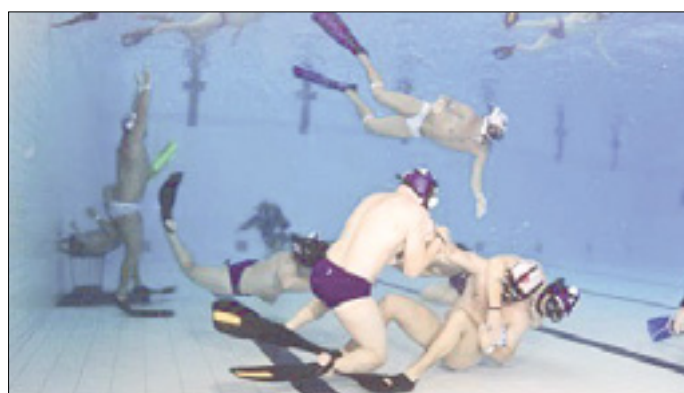
Je po vašem mnenju mogoče umreti od lakote na Majenci? Je kdo kdaj to izkusil?

(D.U. na italijanski FB skupini Tržačanov)

Preblisk tedna - Preblisk tedna

5. Chess boxing oz. šah boks je na prvi pogled res čudna kombinacija šaha in boksa, a za tiste, ki zagovarjajo reklo Mens sana in corpore sano, predstavlja pravi spoj fizične moči in moči razuma. To, kar je obema športoma skupno, je sposobnost strateškega mišljenja. Obe disciplini zahtevata zbranost telesa in razuma, visoko koncentracijo in sposobnost predvidevanja nasprotnikovih nadaljnjih korakov. Šport vsebuje dvominutno boks rundo in štiriminutno tekmo šaha. Praviloma tekma obsega enajst rund, a se lahko predčasno konča, če eden od dveh tekmecev doseže šah mat ali k.o.

6. Underwater rugby je kombinacija rugbyja in raznih fitness vadb v vodi. Bazen je globok od tri do pet metrov. Ekipo sestavlja dvanajst igralcev – šest jih je pod vodo in so opremljeni s plavutmi in vodno masko, drugih šest pa čaka na klopi zunaj vode. Igralci se stalno menjujejo. Glavni cilj je, da ostane žoga ves čas pod vodo. Tekma traja praviloma trideset minut (dva polčasa po petnajst minut), je pa pogostokrat skrajšana na en sam polčas.

Športov je res za vse okuse. Večina ljudi se še vedno raje ukvarja s takimi, ki niso preveč nevarni in utrujajoči. Vedno več pa je taktih, ki si v športu želijo adrenalina in avantur. Šumovci vam toplo svetujemo, da športov, v katerih niste izvedenci, raje ne preizkušate sami doma. Opreznost ni nikdar odveč!

Sicer pa, kdo ve, morda bomo kmalu prisostvovali vaški nogometni tekmi v blatu med »dul'nci in gur'nci« ali videli kakega pogumneža, ki se z monokolesom spušča po dolini reke Glinščice!

Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se - Šepeta se

Vsestranski Gregor Geč

Šepetanci se spet vračamo na gledališke odre. Pred dvema tednoma smo intervjujali Patrizio Jurinčič o njenem Devetsto, tokrat pa smo v objektiv ujeli še eno osebnost, in na tej in na drugi strani meje, kar v treh državah: v Italiji, Sloveniji in na avstrijskem Koroškem. To je Gregor Geč.

Na Ptuj (kjer se je rodil leta 1973) je dokončal gimnazijo in se nato vključil v gledališko skupino Zato. Poleg tega je v tistih letih sodeloval pri profesionalizaciji gledališča v mestu, v kateri je bil eden od ustanovnih članov. Izobraževanje je nadaljeval na AGRFT-ju, kjer je tudi diplomiral, in sicer leta 1997. Od leta 1996 do 2006 je bil član ansambla tržaškega Slovenskega stalnega gledališča. Od tega leta dalje pa še danes deluje kot freelancer – samostojni kulturni delavec.

Vi ste zelo aktiven kulturni delavec in vodite skupine po vseh slovensko-govorečih deželah.

Kje vse ste prisotni, s čim vsem se ukvarjate?

Trenutno delujem kot igralec v gledališču Koper. Tam pripravljamo namreč že tretji del otroške gledališke nanizanke Loli, Boli in svet, poln čudes, kjer sem soavtor dramskega besedila, avtor pesmic in igralec. Drugače pa sem še mentor gledaliških skupin, gledališki pedagog, avtor dramskih tekstov in proznih besedil, soavtor knjige Črkolandija, katero je izdal Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Vodim pa gledališko šolo v okviru gledališča Koper, kjer imam pod svojim vodstvom tudi odraslo skupino. Sodelujem tudi pri gledališkem krožku Centra za korekcijo sluha in govora v Portorožu, na tržaškem pri mladinski in odrasli skupini slovenskega dramskega društva Jaka Štoka na Proseku ter z amaterskimi skupinami na avstrijskem Koroškem. Poleg tega pa sem zadnja tri leta tudi aktivni član pri prostovoljnem društvu Tačke Pomagačke, ki je slovensko društvo za terapijo s pomočjo psov.

Poleg amaterskih predstav režirate tudi drame ter razne ureditve pravih profesionalcev. Ali je bil pristop drugačen? Kaj pa vi? Ste drugače sprejeli in vodili skupine?

V vsaki skupini sledim dinamiki skupine, naj bodo to otroške in mladinske ter amaterske in profesionalne. Skupine, kot sem rekel, so zelo različne, prav tako domet. Svoje delo jemljem zelo resno in profesionalno, zato z vsemi ustvarjam kot s profesionalci. Zagotovo pa je treba v procesu nastajanja predstave skleniti kakšen kompromis. Svoje cilje zmeraj zastavim zelo visoko, saj sem zelo zahteven, najprej do sebe, potem še do skupine. A nikoli ne pozabim na dobro vzdušje v skupini, saj sta medsebojna povezanost in dobra volja prvi kamen v mozaiku dobrega dela in posledično dobrega rezultata, na katerega smo na koncu vsi deležniki v ustvarjanju lahko ponosni.

Vaše rodno mesto je Ptuj, kako pa ste se vživel v Trstu in njegovi okolici, kjer so poleg slovenske prisotne še druge kulture?

Rojen sem res na Ptuj, otroštvo sem preživel v Ormožu. V Trst me je primarno pritegnila bližina

morja, saj morje obožujem. Trst se mi zdi kot križišče mnogih kultur zanimiv, tudi inspirativen. Kulturo, tako slovensko kot italijansko, spremljam le toliko, kolikor mi dopušča čas. Vselej pa me veseli, če si ogledam dobro predstavo, razstavo, film, ne glede na poreklo. Umetnost je namreč univerzalna.

Goriška

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Komu naj gre večjezična dediščina pokrajine

Pred dvajsetimi leti slovenščina tabu Usoda dosežkov je v rokah manjšine

»Ko sem leta 1990 nastopila službo na goriški pokrajini, je bil slovenski jezik v upravi tabu: nikjer nisi slišal slovenščine, pa čeprav sem ob pogledu na notranji imenik opazila veliko slovenskih priimkov. Uslužbenca sem začela nagovarjati slovensko, oni pa so mi začeli slovensko odgovarjati ...« Funkcionarka Marjeta Kranner ima med Slovenci na pokrajini najdaljšo kilometrino, z ozirom na vlogo, ki jo slovenščina danes odigrava v upravi, pa nam njena pripoved daje razumeti, kakšni koraki so bili storjeni v 25 letih in kaj tvegamo »izgubiti ali zapraviti« po ukinitvi pokrajine. O tem je tekla beseda v Klepetalnici Goriškega loka, ki sta jo SKGZ in Združenje Darko Bratina v sredo organizirala v Trgovskem domu. Ob Krannerjevi sta na vprašanja-izzive Davida Sanzina odgovarjali še odbornici Mara Černic in Vesna Tomsič.

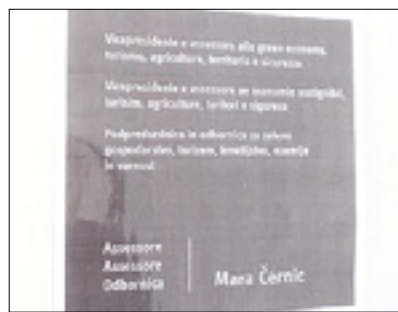
Argument ni privlačil množice, v dvorani je sedelo komaj petnajst oseb. Zato je goriški predsednik SKGZ David Peterin uvodoma dejal, da »bi zaslužila tema polno dvorano, naša družba pa je žal taka, da s težavo vstanemo s kavčca«. Dodal je: »Goriška pokrajina, podobno kot tržaška, je bila nekaj zelo posebnega zaradi pozitivnega odnosa do naše skupnosti. Ta je bil značilen za zadnje štiri levosredinske uprave. Z ukinitvijo pokrajine pa bo ukinjena tudi konzulta za Slovence. Noben nov organ ne bo prevzel njeve vloge. Zato predlagamo, da se v okviru dveh novoustanovljenih medobčinskih uni - goriške in tržaške - ustanovi ena sama slovenska konzulta, ki naj bo dedič pokrajinske.«

Kateri so bili ključni dosežki na področju dvojezičnega poslovanja in vidne dvojezičnosti? »Novo obdobje se je na pokrajini začelo z odobritvijo zakonov 482/1999 in 38/2001. Velik podvig je bilo odprtje slovenskega urada leta 2004, vendar že od leta 2001 dalje smo vsako leto prirejali za osebe od dva do štiri tečaje slovenskega in furlanskega jezika, vsakega se je udeleževalo od 15 do 20 ljudi. Leta 2008 pa je pokrajina za nedoločen čas zaposlila uslužbenki za slovenski in furlanski jezik. Tega ni storila nobena druga uprava.« je spomnila Krannerjeva. Tomsičeva je izpostavila večjezične smerokaze in cestne table ter večjezične napise v vseh pokrajinskih poslopijih: »Postali smo vidni!« »Uresničili smo ogromno število projektov s soudeležbo Slovencev. Glede tega je bila pokrajina referenčna točka v širšem prostoru. Tudi čez mejo vedo, da ima-

Mara Černic

BUMBACA

jo pri nas sogovornika, ki ga nimajo nikjer drugje. Veliko energij in sredstev smo vložili v Kras, kot pričajo projekta Kras 2014+ in Pot miru ter Lokalna akcijska skupina Kras. Vse to je zelo oprijemljivo, kakor tudi dejstvo, da je danes povsem normalno pogovarjati se slovensko v uradih in na hodnikih pokrajine.« je navedla Černičeva: »To je bil izključno rezultat politične volje. Uprava nam je bila dosledno naklonjena. Če pa so bile diskriminacije ali ovire, so to bile posledica inercije in togosti birokratskega aparata, a smo tudi te uspešno premoščali.« Da je bilo pred 20 leti ozračje krepko drugačno, je opozorila Krannerjeva in spomnila na desetletno ustanavljanje konzulte za Slovence. Umeščena je bila šele leta 2000, njen prvi predsednik je bil Rudi Pavšič.

Zanimiva je bila ugotovitev Vesne Tomsič »z druge strani«, iz vidika neslovenskega osebja pokrajine: »Premalo nas pozna in nas zato doživljajo kot zaprto skupnost.« O morebitnih navzkrižjih med manjšinsko pripadnostjo in nalogami javnega upravitelja pa je Černičeva dejala: »Bolje je bilo, da nam ni bil zaupan resor za slovensko manj-

šino. Nikoli ne bi zadovoljili vseh, izredno težko bi bilo upravljati odnose z manjšino in ohranjati distanco, ki jo mora upravitelj imeti. O vsem smo kolegialno odločali v odboru.« »Vedno smo iskali ravnovesje ter ocenjevali in nagrajevali vsebino prošelj,« ji je pritrčila Tomsičeva.

»Kdo pa bo "dedič" pokrajine, zato da ne bodo vsi dosežki splavali po vodi?« je najtežje vprašanje postavil Sanzin.

»Skrbi me usoda jezikovnega urada, ki ga bodo prvega julija zaprli. Uslužbenki bosta po novem zaposleni na deželni direkciji za kulturo: ena naj bi šla v Trst, druga v Videm. Volja uprave pa je, da bi ostali v Gorici do konca leta, zato da zaključita že utečene projekte,« je dejala Krannerjeva in

Marjeta Kranner

BUMBACA

dočila: »Pokrajinska pooblastila s področja manjšin bi morali prevzeti medobčinski uniji, ki pa še nimata vizije celotnega teritorija. Nekoliko lažje bo to doseči na Tržiškem. Odločno moramo zahtevati, da se raven zaščite ne zniža!« »Če bo v medobčinski uniji prevladala volja občine Gorica, potem slovenskega urada ne bo ali pa bo ob-

Vesna Tomsič

BUMBACA

stajal le *pro forma*, kar že velja za slovenski občinski urad. Ukinitve pokrajine že itak pomeni znižanje ravnj zaščite: zmanjkali bomo štirje slovenski predstavniki v upravi, zmanjkala bo slovenski urad, zmanjkala bo možnost, da pošiljajo društva prošnje v slovenščini ...« je ugotavljala Černičeva. »Odločilni bosta prvi dve leti. Za medobčinski uniji manjšina in zaščita ne bosta prioriteta. Zato bomo morali biti zelo pozorni,« je podarila Tomsičeva. »Morali bomo biti predvsem enotni, pripravljeni in učinkoviti, zato da bomo v čim večjem številu prisotni tam, kjer bodo govorili in odločali o nas. Doseči moramo tudi, da bodo v novih organih zaposlili naše mlade,« se je zavzela Krannerjeva. In še Mara Černic: »Zato da bomo učinkoviti in da bomo zasedli pozicije, bomo morali v manjšini poiskati dogovor o tem, kako se bomo odslej ravnali na vseh volitvah. Če nas ne bo, bodo odločali mimo nas. Dogovarjanje, ki je tako strateško, pa je za manjšino žal najtrši oreh.«

V razpravo so posegli Rudi Pavšič (SKGZ), Julijan Čavdek (SSO in SSK) in Livio Semolič (SKGZ). (ide)

POKRAJINA Zadnji resor bo odstopila januarja 2017

Prvi julij 2015 - Na podlagi deželnega zakona št. 13/2015 je pristojnosti goriške pokrajine na področju dela prevzela Dežela Furlanija - Julijska krajina. Urad za zaposlovanje, ki je deloval v Ulici Alfieri v Gorici, ima po novem sedež v pokrajinski palači na Korzu Italia. Vodi ga deželna agencija za delo.

Prvi junij 2016 - V prihodnjih tednih bo pokrajinska policija prešla pod okrilje deželne gozdarske službe. Pokrajina bo hkrati odstopila Deželi FJK tudi svoje pristojnosti na področju lova in ribolova.

Prvi julij 2016 - Dežela FJK bo prevzela večino pristojnosti Pokrajine Gorica, in sicer upravljanje in vzdrževanje pokrajinskih cest, kulturni resor vključno s Pokrajinskimi muzeji, motorizacijo, šport, kmetijstvo in del pristojnosti na področju sociale.

Prvi oktober 2016 - Pokrajina bo občinam Gorica, Gradišče, Gradež, Tržič in Štarančan odstopila upravljanje in vzdrževanje višješolskih stavb.

Prvi november 2016 - Pokrajina bo odstopila ostale pristojnosti na področju višješolskega izobraževanja - od usmerjanja in prevozov do raznoraznih projektov in načrtovanja višješolske ponudbe.

Jesen 2016 - Nove volitve za predsednika pokrajine naj bi bile razglašene med 1. oktobrom in 30. novembrom, kar pa bo odvisno od izida ustavnega referendumu.

Prvi januar 2017 - Pokrajina naj bi odstopila Deželi še pristojnosti na okolskem področju. (ale)

GORICA - Odziv Foruma na vest o napihnjenih računih za gradnjo vzpenjače

»Romolijev Kobarid«

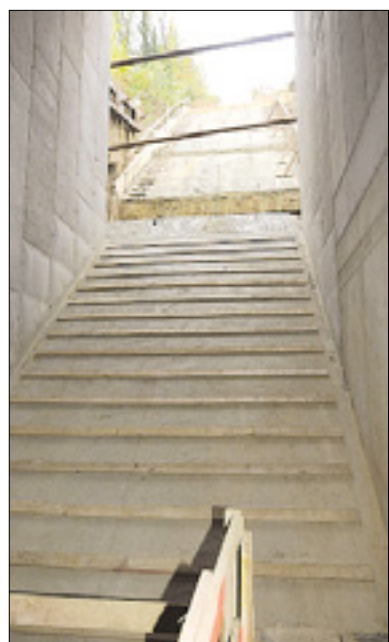
»Nič ni bilo nepričakovanega, vse je bilo predvidljivo« - »Prelahko je na eno samo osebo zvaliti krivdo«

Vzpenjača na goriški grad je »Romolijev kobariški polom« in »simbol krize, ki jo doživlja Gorica«. Tako so novico o morebitnih krištvah pri izvajanju in nadzoru del na grajskem griču, s katerimi je goriška občinska uprava seznanila državno tožilstvo in računsko sodišče, komentirali predstavniki Foruma za Gorico, ki so bili že od vsega začetka med najbolj ostrimi nasprotniki in kritiki vzpenjače. Leta 2010 so skupaj z nekaterimi drugimi strankami in gibanji proti gradnji vzpenjače zbrali več sto podpisov. Vložili so tudi referendumsko vprašanje, ki pa je bilo zavrnjeno.

»Po zupanovem mnenju so torej vse težave, ki jih je s seboj prinesla ta nesmiselna vzpenjača, posledica niza nepričakovanih dogodkov. Škoda le, da so bili v resnici vsi ti dogodki predvidljivi. Neeksplozivna ubojna sredstva, arheološki ostanki, kršenje prostorskega načrta, zato da bi tovarnjakom omogočili dostop do gradbišča, vprašanje okoljskih učinkov gradbenih del, majavost podjetja, ki je nato propadlo, sum napihovanja računov in plačilo del, ki še niso bila izvedena ... Vse to in več sta Forum za Gorico in odbor, ki so ga sestavljala kvalificirana goriška združenja, že zdavnaj pred-

videla in na nevarnosti večkrat opozorila. Predlagali smo peticijo in referendum, tudi na svojem blogu smo o tem večkrat pisali še pred imenovanjem izvajalca del,« pravijo predstavniki Foruma, po katerih si uprava ne more enostavno umiti rok in kazati s prstom na druge. »Je za vse res kriva slepa usoda? Je vsega kriv direktor del, ki ni nadzoroval gradnje? Prelahko je na eno samo osebo zvaliti krivdo, ki je posledica napačnih in nesrečnih odločitev. Projekt vzpenjače so zagovarjali kar štiri občinske uprave, od Valentijeve in Brancatijske do dveh Romolijevih,« poudarjajo pri Forumu in

zaključujejo: »Vzpenjača na grad je simbol krize, ki jo v teh letih doživlja mesto, in Romolijev "polom pri Kobaridu". Dela so se začela v času, ko se je javni denar zapravljaval, ne da bi pred tem izračunali stroškov gradnje in upravljanja. Niti projekcije stroškov in koristi nismo dočakali. Dela so nato naletela na vrsto povsem predvidljivih ovir in obtičala v močvirju rastoče revščine, ki je odprla oči tudi največjim optimistom. Tudi oni zdaj vidijo resnico: žalostno cementno rano, ki je iznakazila - verjetno za zmeraj - pomembno grič, po katerem je poimenovala naše mesto.« (ale)

Zapuščeno gradbišče na grajskem griču

NOVA GORICA - Objekt na meji dobil novo podobo, uporabnike in ime

Carinarnica postala bivak urbane kulture

Prenovljena notranjost Carinarnice (levo) in prvi dogodek v njej (zgoraj)

FOTO K.M., DAVID VERLIČ

Objekt na nekdanjem mejnem prehodu Erjavčeva-Škabrijelova ulica, med Gorico in Novo Gorico, je pred kratkim dobil obnovljeno podobo, nove uporabnike (Zavod Kinoatelj, Zavod Kinokašča, KUD Krea, Društvo humanistov Goriške in Društvo goriških arhitektov) in tudi novo ime: *Carinarnica - bivak urbane kulture*. Pot, ki je privedla do te točke, pa ni bila lahka: objekt, ki je bil najprej v državni lasti, bi skorajda postal skladišče, lani pa je bil močno postokodovan v tragični prometni nesreči, če omenimo le nekatere ovire.

Da je nekdanja carinarnica več kot le zapuščen objekt iz minulih časov, je prepoznala tudi novogoriška mestna občina, ki se je zavzela za prenos lastništva z države. Širše zavedanje, da gre za objekt, ki pomeni zgodovinsko vrednoto za ta prostor, so v javnosti spodbudile prav video spovednice, ki jih je tam od leta 2007, ko je Slovenija vstopila v Schengenski prostor, vodila avtorica Anja Medved v okviru Kinoateljja. »Nadaljevali bomo z akcijami, z raziskovanjem spomina in ovrednotenjem spominske dediščine,« obljublja Anja Medved, sedaj direktorica Zavoda Kinokašča, ki potencial vidi tudi v sodelovanju z drugimi društvi. »Da ta prostor postane stičišče energij tudi v smislu snovanja novih skupnih projektov,« poudarja Medvedova.

Carinarnica je v aprilu v okviru Goriških dnevov knjige že gostila prvega od dogodkov v organizaciji Društva humanistov Goriške, ki je simbolno pomenil

krstno odprtje prostora. Sodelujoča društva uradno odprtje sicer načrtujejo v septembru. Do tedaj snujejo programe in vsebine, s katerimi bi radi napolnili objekt, ki naj bi postal tudi info točka o sorodnih vsebinah v obeh mestih. Na videz minimalistično urejen prostor ponuja možnost za galerijske in ustvarjalne dejavnosti, video projekcije, predavanja in razna srečanja.

Kakšen pomen se skriva v »podnaslovu« v imenu objekta? »Tukaj nismo hoteli narediti galerije, temveč stičišče za srečanja. Kot bivak v gorah, kamor se ljudje zatečejo, tako naj bi sem prihajali ljudje, umetniki ... Naša velika želja je ta, da bi umetniki tako z lokalnega območja kot iz Evrope prihajali sem delat. Tu bi nekako "prebivali" - ne bi prikazovali samo produktov, temveč tudi produkcijo,« pojasnjuje Miha Kosovel, predsednik Društva humanistov Goriške. V kontekstu prostora na meji bi torej obiskovalcem, ki vstopajo v mesto, omogočali neposredno srečanje z ustvarjanjem. Drugi vidik bivaka urbane kulture pa je prostor, ki ni na obrobju mesta, temveč v središču dvomesnega, pristavlja Kosovel. »Tudi s tega vidika gledamo na ta bivak, ki bi deloval v smeri kulture in ustvarjanja skupnega urbanega prostora.«

Zavod Kinoateljje deluje na obeh straneh meje, zato člani na Carinarnico že dolgo gledajo kot na povezovalni člen obeh prostorov. »Tukaj vidimo ogromno priložnost, predvsem v mreženju med ostalimi društvi. Radi bi tudi poiskali podobne pro-

store drugod po Evropi,« pravi Oriana Velikonja Grbac iz Kinoateljja, kjer bi v objekt še letos radi vnesli vsebine, kot so mini kino in izobraževanja na temo filmske umetnosti. »Tu vidimo tudi priložnost za nov prostor za Nagrado Darka Bratine. Predvidoma v oktobru bomo v goste povabili francoska umetnika, ki od leta 2007 raziskujeta podobne prostore na meji, gostili bi radi njuno razstavo na to temo ...,« našteva sogovornica.

Društvo primorskih arhitektov namerava v Carinarnico umestiti razstave, predavanja na temo arhitekture in prostora ter druge dejavnosti. »Želimo si, da bi z občinskega oddelka za okolje in prostor tja prenesli javne razgrnitve, tako bi olajšali vpogled na določene načrte, kar bi omogočilo večje vključevanje laične javnosti v proces oblikovanja javnega prostora,« se nada Nejc Koradin, do nedavnega predsednik Društva primorskih arhitektov.

»Ta mala hiška velikih razsežnosti za nas predstavlja priložnost, da bo slišán naš glas,« pravi aktivist KUD Krea Tomaž Bellingar. Njihov program, je tako kot pri drugih souporabnikih Carinarnice, še v fazi snovanja, gradili pa ga bodo predvsem na dveh področjih: pedagogike - s predavanji, okroglimi mizami, umetniškimi manifestacijami, s katerimi bi radi ljudem osmislili skupen prostor - in kulturnega turizma, s katerim bi zasnovali kulturno-turistične projekte, ki bodo ljudi od drugega vabili k spoznavanju tega prostora in njegove identitete. »Želimo si, da bi tudi objekt na italijanski strani dobil podobne vsebine, da bi prišlo do snovanja kulturno-politične agende, ki je lokalna oblast ne zmore. Ena in druga se pretežno ukvarjata s komunalno infrastrukturo, zato zmanjka ideološki nabor vsebin našega prostora,« je prepričan.

Katja Munih

GORICA-TRŽIČ Zdravstvo in zdravje

Včeraj, 12. maja, so v številnih državah praznovali mednarodni dan medicinskih sester. Pokrajinski odbor bolničarjev in drugih zdravstvenih delavcev IPASVI bo ob tej priložnosti priredil posvet o vlogi medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v evropskih in čezmejnih zdravstvenih sistemih, ki bo jutri v hotelu Entourage na Trgu Sv. Antona v Gorici. Posvet bo potekal med 8.45 in 13. uro.

V prvem delu srečanja bo predsednica odbora IPASVI Orieta Masala predstavila novosti, ki jih prinaša uvedba evropske kartice zdravstvenih delavcev, t.j. elektronskega potrdila, ki bo jamčilo, da ima imetnik potrebno izobrazbo in izkušnje za opravljanje poklica oz. nudenje določenih zdravstvenih storitev na območju Evropske unije. Govor bo tudi o Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje EZTS GO: projekt vzpostavitve čezmejnih zdravstvenih storitev, za katerega je EZTS GO že pridobil potrebna finančna sredstva, bo predstavil član skupščine Franco Perazza. O slovenskem zdravstvenem sistemu bo predavala Mobika Ažman, predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije, nato bodo za mikrofonski stopili še nekateri strokovnjaki iz Italije in Avstrije. Svojo izkušnjo v Veliki Britaniji, v katero odhaja vse več italijanskih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, bo ob koncu predstavil še Denis Deffendi.

O zdravstvu bo govor tudi danes v Trziču. Ob 18. uri bodo v dvorani občinskega sveta na Trgu Republike priredili srečanje o učinkih onesnaževanja in azbesta na zdravje. Spregovorili bodo predstavnik združenja Cittadini per la salute Gualtiero Pin, zdravnik Paolo Barbina ter strokovnjaka Sabina Cauci in Paolo Tomatis. Razpravo bo vodila Paola Barban.

RONKE-TRŽIČ - CGIL »Priseljenci so skoraj vedno žrtve sistema«

»V trziški ladjedelnici dela več tisoč priseljencev. Večkrat so le-ti slabo plačani, izsiljevani in brez pravic. Skoraj vsi so zaposleni pri italijanskih podjetjih, poudariti pa je treba, da jim podjetniki zaupajo izvajanje najbolj "umazanih", škodljivih in nevarnih del! Preiskave, ki so jih tudi na podlagi obvestil naše sindikalne organizacije v zadnjih letih vodile sodne oblasti, so dokazale, da so priseljeni delavci v veliki večini primerov žrtve sistema,« pravi Paolo Liva, pokrajinski tajnik sindikata CGIL, ki se je odzval na izjave ronškega župana Roberta Fontanota. Le-ta je v povezavi z referendumom o združitvi med občinami Trzič, Ronke in Štarančan, ki ji odkrito nasprotuje, spregovoril o velikem številu priseljencev v Trziču in problemu kriminalitete, kar sindikatu CGIL ni bilo všeč.

»V volilnih in referendumskih kampanjah večkrat slišimo argumente in tone, ki morda prevzamejo volivce, po drugi strani pa lahko povzročijo tudi škodo, zlasti v trenutkih hude gospodarske krize, kot je tisti, ki ga doživljamo. Izjave ronškega župana Fontanota ob tem dokazujejo, da ne pozna dovolj teme, o kateri je govoril,« pravi Liva in nadaljuje: »Župan povezuje krajevno industrijo in zlasti ladjedelništvo s prisotnostjo več tisoč priseljencev in kriminaliteto. Na območju, kot je naše, pa bi se morali upravitelji in politiki spraševati, zakaj imamo toliko tujih delavcev.« Liva opozarja, da imamo na Goriškem »15.000 brezposelnih, 45.000 upokojenec in veliko mladih izobražencev, ki ne najdejo zaposlitve in morajo zato oditi drugam, redke industrijske in razvojne pobude pa so sistematično bojkotirane.« »Veliko število priseljencev delavcev ni novost. Pojav sega v obdobje pred 15 ali 20 leti, ko kriza še ni izbruhnila. Že takrat so več kot polovico gradbenih delavcev v naši pokrajini predstavljali tujci, zlasti priseljenci iz vzhodne Evrope. Govorimo o trdem in utrudljivem delu,« pravi Liva in poudarja, da v ladjedelnici tudi danes tuji državljani opravljajo najtežja dela. »Dejstvo, da Fontanot opisuje Ronke kot nekakšno oazo, kjer v nasprotju s Trzičem ni kriminalitete, se nam zdi nekam pretirano. Upamo, da se župan ne namerava zglodovati po nekaterih voditeljih Evropskih držav in zgraditi kakšnega zidu ali ograje, ki bi Rončane ločevala od sosedov,« pravi Liva, po katerem si levosredinski župan ne bi smel dovoliti izjav, ki lahko škodijo družbeni enotnosti tega območja.

RONKE - Civilna zaščita

Prostovoljci iz treh držav bodo prikazali, kaj znajo

Spretnostno tekmovanje bo potekalo 21. maja - Pričakujejo več sto udeležencev

Predstavniki civilne zaščite iz vseh pokrajin Furlanije - Julijske krajine, pa tudi prostovoljni gasilci iz Avstrije in Slovenije, se bodo 21. maja v Ronkah udeležili pomembnega dogodka. Tri leta po dogodku z naslovom *Olimpijada civilne zaščite Furlanije - Julijske krajine*, ki je potekala v Čedadu in jo je priredila civilna zaščita iz Nadiških dolin, bo civilna zaščita območja Kras-Soča letos priredila podobno prireditev, ki so jo poimenovali *Spretnostno tekmovanje civilne zaščite Furlanije - Julijske krajine*.

Nalogo organizatorja je civilni zaščiti območja Kras-Soča zaupalo

deželno vodstvo civilne zaščite. Prizorišče tekmovanja bo športno območje v Ulici D'Annunzio v Ronkah, kjer bodo tekmovali italijanski, avstrijski in slovenski prostovoljci. Prireditelji pričakujejo več sto udeležencev, ki se bodo pomerili v gašenju požarov, postavljanju in razstavljanju šotorov, vožnji terenskih vozil in drugih vajah. »Ta tekmovanja so koristna vaja za prostovoljce,« pravi koordinator civilne zaščite za območje Soča-Kras Ennio Medeot. Prireditev bo potekala med 9. in 17. uro, za glasbeno popestritev bo poskrbela godba društva Giuseppe Verdi.

GORICA - Družba SDAG

S špediterji o novem carinskem zakoniku

Združenje carinskih špediterjev Furlanije - Julijske krajine je v soboto s pokroviteljstvom goriške občine in družbe SDAG, ki upravlja goriško tovarno postajališče, priredilo dobro obiskan posvet o novem carinskem zakoniku Evropske unije, ki je bil sprejet z evropsko uredbo št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o carinskem zakoniku in je stopil v veljavo prvega maja.

Namen srečanja, ki je potekalo na sedežu družbe SDAG, je bilo osveščanje o pomenu načrtovanja carinskega dela kot podjetniške strategije, govor pa je bilo tudi o razvoju carinske zakonodaje in novostih, ki jih prinaša nov zakonik. Njegov namen so med drugim natančna opre-

Posveta se je udeležilo veliko podjetnikov

delitev carinske zakonodaje EU, odprava administrativnih bremen, pospeševanje obstoječih postopkov, opredelitev pojma carinska uprava države članice, preoblikovanje posameznih določb, upoštevanje elektronsko poslovanje in izmenjavo podatkov v carinskih postopkih, ter omogočanje uporabnikom, da na najprijaz-

nejši način dostopajo do informacij, ki jih potrebujejo za opravljanje carinskih formalnosti pred carinskimi organi.

Udeležence srečanja je nagovoril strokovnjak Enrico Perticone, ki je prikazal prednosti in kritične točke nove zakonodaje ter zlasti potrebo, da podjetniki izkoristijo priložnosti, ki jih ponuja.

GORICA - »Moj Kras« Scipia Slataperja

S protislovji zaznamovan

Za grob na Kalvariji je dolga leta skrbel Slovenec

V goriškem Kulturnem domu je v ponedeljek potekala predstavitev »liričnega romana« *Moj Kras* v izvornem italijanskem ter vzporednem slovenskem besedilu. Italijanskega avtorja slovenskega priimka Scipia Slataperja je že drugič prevedel pesnik Marko Kravos, k čemur ga je spodbudila založba Beit. Okrog trideset prisotnih poslušalcev obeh narodnosti - izjemoma so prevladovali enojezični Italijani - so, po uvodnem pozdravu gostitelja Igorja Komela in ravnateljice državne knjižnice Marca Menata, seznanili štiri njegovi poznavalci. Roberto Dedenaro, Luca Zorzenon, Aurelio Slataper in Marko Kravos so iz različnih izhodišč razčlenili nprav mladeniča, pisatelja in iredentista, ki je v tej vlogi padel na Kalvariji leta 1915. To pomeni, da je drugi prevod izšel ob stoletnici smrti.

Roman *Moj Kras* je edino pisateljevo pomembno pisanje, ki pa je vse bolj dojet kot temeljno besedilo italijanskega »obmejnega« slovstva in sčasoma vse bolj čislano na celotnem Apeninskem polotoku. V njem se kažejo mladostniška protislovja, napetosti in iskanja, s čemer se je v povezavi s svojstvenim kraškim okoljem soočal podobno kot deset let kasneje Srečko Kosovel. V uspešnem iskanju pravilno zaznanih jezikovnih, psiholoških, krajinskih in družbenih odtenkov je prevajalec prebedel številne noči kljub prvemu že opravljenemu naporu leta 1987.

Slataper je besedilo pisal pri slovenski družini v zaselku za Socerbom, na meji z Brkini. Hišni gospodar je svojemu sinu

dal ime Scipio v znak občudovanja svojega gosta. Dodajmo k temu podatek, da je mati šla iskat sinovo truplo na desni breg Soče, ga našla, pokopala in poskrbela za dobro viden nagrobni kamen. Že dolgo je romarska točka obiskovalcev »svetega območja« iredentizma na robu Brd. Zanj je dolga leta skrbel domačin iz Podgore, Slovenec, ki je leta 1945 posredoval pri partizanskem poveljstvu, da niso značilnega znaka italijanskega osvajanja porušili. Podobnih protislovij je bil Slataper deležen tako živ kot mrtev. Poleg zaročenkega samomora je protislovnost lastne etnične istovetnosti zaznamovala njegovo pisanje.

Znano je, da ni gledal dobrohotno na tržaško meščanstvo zaradi njegovega napuha, praznine in izumetničenosti, medtem ko je doživljal slovanske okoličane kot pristne ljudi z vrednotami in življenjsko močjo, ki so jo črpali iz kraškega okolja. Označil pa jih je kot barbabe, neozaveščene pastirje in kmete. Izvajalci večera so vsi po vrsti skušali omiliti njegovo robato gledanje na kraške domačine. Tudi s podatkom, da ni bil pisatelj, prav zaradi svojega zmrdovanja nad tržaškim

Scipio Slataper in Marko Kravos K.D.

meščanstvom, v čislih fašističnega režima, saj ni bilo najti njegovih knjig v šolskih knjižnicah. Ne moremo pa mimo njegovega zavzemanja za »naravne in pravične« meje, ki naj jih Italija na novo zariše z imperialistično vojno. Naj roka z mečem ne počije, dokler vrh julijskih vrhov nam trikolora ne zasije. To ji je po prvi vojni z blagohotnostjo med vojno pridobljenih zaveznikov tudi uspelo. Niti ni slučaj, da so poimenovali po pisatelju goriško učiteljskišče, kjer je še kar nekaj desetletij po vojni bilo eno od jeder italijanskega nacionalizma. V njem so v njegovem duhu šikanirali osebeje slovenskega izvora.

Ne glede na to je prav gledati sedaj na knjigo kot na literarno stvaritev, ki je spet čakala slovenski prevod. Sveža bližina! Vrtnice, od rose nabrekle; trava iznad potoka. Ah, če bi ti mogel poljubiti usta! To je dokaz, da obstajajo niše v večinskem prebivalstvu, ki ne samo želijo, temveč tudi gradijo mostove. »Od istih okolij pričakujemo, da bodo ob kakšni okrogli obletnici slovenskega pisatelja nudili italijanskim bralcem svež prevod njegovega dela,« je bilo slišati med odhajanjem udeležencev. (ar)

GABRJE-GRADEŽ - Razstava Irine Ganičeve

Učimo se leteti

Dela rusko-gabrske slikarke bodo od jutri na ogled v Hotelu Abbazia

»Dotik neba«, ena izmed slik Irine Ganičeve

O likovni ustvarjalci Irini Ganičevi smo že večkrat pisali. Umetnica je po rodu iz Rusije, že več kot 25 let pa živi v naši deželi, zadnja leta biva in dela v Gabrjah v sovedenjski občini. Jutri, 14. maja, ob 18. uri bo rusko-gabrska slikarka, ki prisega na akrilno tehniko slikanja, odprla samostojno razstavo v Hotelu Abbazia v Ulici Colombo 12 v Gradežu, kjer bo razstavila kakih dvajset svojih novejših del s skupnim naslovom *Imparare a volare - Učimo se leteti*. Umetnico bo predstavila goriška kulturna delavka in publicistka Barbara Sturmar. Razstavo bo v turističnem obmorskem mestu na ogled do 15. oktobra.

S svojimi odličnimi stvaritvami je Ganičeva že opozorila nase, tako da so njena dela lahko občudovali v mnogih razstavnih galerijah po vsem svetu. Naj bralce spominimo na odmevno razstavo, ki jo je postavila v goriškem Kulturnem domu ob mednarodnem dnevu žena, marca 2014. Po posredovanju Kulturnega doma je junija istega leta razstavljala tudi v Ruskem kulturnem centru v Ljubljani. Pred kratkim je bil izdan manjši katalog (v italijanščini in angleščini) s prikazom nekaterih slik Irine Ganičeve in kratkimi zapisi raznih kritikov, med katerimi tudi Maurizia Quartierija, poznavalca in zbiratelja iz Modene, ki med drugim sodeluje tudi v muzejem in galerijo Hermitage v ruskem Sankt Peterburgu. Irinino slikanje je uvrstil med iskreno in realistično likovno ustvarjanje, ki nostalgični spomin povezuje z vsakodnevnimi razmišljanji. (vip)

GLASBENA MATICA

Jutri Dan odprtih vrat

Klavir, harmonika, violina, klasična in električna kitara, flauta, harfa, tolkala, violončelo so glasbila, katerih se bodo lahko dotaknili (in jih spoznali tudi na področju zahtev rednega pouka) vsi zainteresirani, bodoči glasbeniki, ki se bodo udeležili Dneva odprtih vrat na Glasbeni matici v Gorici. Jutri od 9.30 do 12.30 bodo profesorji na voljo z odgovori na vsa vprašanja in za poskus različnih glasbil na sedežu šole na Verdijevej korzi št. 51. Neposredno soočanje s svetom glasbe bo možno tudi do konca šolskega leta z rezervacijo brezplačnih poskusnih lekcij v Gorici ter na podružnicah v Sovodnjah in Doberdobi. Rezervacije sprejema tajništvo šole na tel. 0481-530508 ali na naslov gorica@glasbenamatica.org. Udeležba na jutrišnjem Dnevu odprtih vrat v Gorici je prosta, rezervacija ni potrebna. Da je glasbena dejavnost pomembna za razvoj otroka, bo potrdil tudi šolski zdravnik in psihoterapevt Viljem Ščuka, ki bo v ponedeljek, 30. maja, ob 19. uri predaval v Kulturnem domu v Gorici na temo *Zvok in glasba kot komunikacija*.

GORICA - Ob stoletnici

Grajska razstava o zavzetju mesta

Na goriškem gradu bodo v ponedeljek, 16. maja, ob 18. uri odprli razstavo *La presa di Gorizia*. Ob stoletnici zasedbe mesta, v katero so italijanske čete prikorakale 9. avgusta 1916, jo prireja Občina Gorica v sodelovanju z združenjem Isonzo in s podporo Fundacije Goriške hranilnice. V grajskem muzeju bodo do 21. novembra na ogled fotografije, dokumenti in predmeti iz časa prve svetovne vojne, s katerimi so organizatorji skušali opisati, kako je do zavzetja mesta prišlo, in pojasniti, zakaj je dogodek imel tako velik odmev na mednarodni ravni.

»Zavzetje Gorice je bilo med prvo svetovno vojno prelomen dogodek. O tem so poročali po vsem svetu,« je povedal župan Ettore Romoli. Razstavo je predstavil skupaj s predsednikom združenja Isonzo Brunom Pascolijem in Emanuele Uccello, direktorico grajskega muzeja. »To je že tretja razstava ob stoletnici vojne. Leta 2014 so bile na ogled vojaške uniforme, na lanskem razstavi *Lesercito marciava* smo prikazali dogodke pred prihodom italijanskih čet, cikel pa bomo zaključili z razstavo, ki je posvečena stoletnici zavzetja mesta,« je povedala Uccellova. Izpostavila je, da bo med festivalom èStoria Ulico Oberdan in grad povezoval brezplačni avtobus, tudi vstop v grajski muzej bo prost.

Razstavo, je povedal Pascoli, sestavlja več sekcij, ki opisujejo priprave na napad, 6. soško bitko in zavzetje mesta. Posebni sekciji so posvetili Aureliu Baruzziju, prvemu italijanskemu vojaku, ki je stopil v Gorico 8. avgusta 1916, in Vittoriju Locchiju, avtorju pesnitve *La sagra di Santa Gorizia*. Precejšnje pozornosti je deležna umetnost, ki so jo tako Italijani kot Avstrijci uporabljali tudi v propagandne namene. Zadnjo sekcijo so posvetili smrti cesarja Franca Jožefa. (ale)

Italijanski vojaki na Travniku leta 1916

T +386 (0)5 335 22 47
E blagajna@sng-ng.si
www.sng-ng.si

Premiera

Jean Giraudoux

ONDINA

Tragikomična igra

Vilinska deklica Ondina se zaljubi v popotnega viteza, a ljubezenska zgodba prinese bolečino, ker vilinsko bitje trči ob človeške zdrahe in bedne prevare. Ansambelsko predstavo je postavil na oder priznani režiser Janusz Kica, letošnji dobitnik nagrade Prešernovega sklada.

PREMIERA: ČET, 12. 5., ob 20.00.

PONOVITVE: PET, 13. 5.; SOB, 14. 5.; SRE, 25. 5.; ČET, 26. 5., ob 20.00. Veliki oder.

Andrej E. Skubic

HURA, NOSFERATU!

Jubili drama

Zgodba o deklici s hudimi epileptičnimi napadi in o vsakdanju njene družine. Predstava, ki jo je režirala ajdovska ustvarjalica Simona Semenič, je gostovala na dveh mednarodnih festivalih.

PON, 16. 5., ob 20.00. Mali oder.

ZA NAJMLAJŠE

GLEDALIŠKA IGRALNICA

Vodi igralka Medea Novak. Za otroke od 6 do 10 let.

SOB, 14. 5., ob 10.30; SOB, 28. 5., ob 10.30.

Edward Albee

KDO SE BOJI VIRGINIE WOOLF?

Igra o globoki ljubezni in neizmernem sovraštvu

Gostuje Gledališče Koper

Zgodba o druženju dveh parov po službeni zabavi, kjer padejo maske in se razkrije resnična podoba njihovega zakonskega življenja.

SRE, 18. 5., ob 20.00. Mali oder.

Iztok Mlakar

PAŠJON

Komedija o Jezusovem življenju in človeški neumnosti

Duhovito besedilo Iztoka Mlakarja opisuje življenje in delovanje Jezusa Kristusa v značilnem narečnem govoru, v zgodbo pa so vpleteni avtorjevi songi.

SOB, 21. 5.; SOB, 28. 5., ob 20.00. Veliki oder.

LJUBEZEN DO BLIŽNJEGA

Avtorski projekt

Igralci so pod okriljem režiserja Jerneja Lorencija raziskovali krhkost ljubezni in bližine.

PET, 3. 6., ob 20.00. Veliki oder.

ŽARIŠČE

Ženska enakopravnost v literaturi

ADRIJAN PAHOR

Pred natanko enim tednom so se na Opčinah odvijali 26. Primorski slovenistični dnevi, ki so bili tokrat namenjeni slovenski ženski literarni ustvarjalnosti na Primorskem od začetka 20. stoletja do današnjih dni. Pobuda se mi je zdela zelo zanimiva in dobrodošla, zato sem se na prijazno povabilo predsednice društva prof. M. Pirjavec rad odzval in sodeloval z referatom o pesnici Brunni Mariji Pertot. Poleg nje smo v sklopu krajših predavanj slišali prispevke o Lelji Rehar Sancin, Zori Tavčar, Evelini Umek, Alenki Rebuli Tuta, Vilmi Purič, Jasni Jurečič, Ireni Žerjal, Mariji Mercini, Ivanki Hegold, Marici Nadlišek in drugih ustvarjalkah. Na simpoziju so veliko prostora namenili tudi dalj časa zapostavljeni narečni literaturi in ugotavljanju razlogov, zakaj je bila (in je, žal, še) literarna ustvarjalnost žensk zanemarjena, zamolčana ali celo spregledana. V zvezi s tem vprašanjem sta bila zanimiva referata prof. M. Verginelle in M. Pirjevca, ki sta izpostavili predvsem zgodovinske, socialne, politične in sociološke razloge in predsodke, zaradi katerih ženske ustvarjalke literature niso nikakor mogle priti v ospredje. Da se je vendarle v zadnjih desetletjih nekaj premaknilo na bolje, dokazuje sam podatek, da je ženska literatura kot nova disciplina v drugih kulturnih okoljih že dodobra uveljavljena, pri nas pa vsekakor bistveno manj. Ženska literatura seveda ni mišljena kot umetniška literatura, ki jo pišejo ženske, ne pa kot sodobna feministična literatura ali celo kot literatura, namenjena ženskam, torej nekakšna trivialna ali manjvredna literatura. In da ta slovenska ženska literatura ne zaostaja za tisto, ki jo ustvarjajo moški, seveda če vzamemo v poštev predvsem dvajseto stoletje, se je lahko prepričal vsakdo, ki je prisluhnil referatom v dvorani Zadržne kraške banke.

Nad vse spodbuden je že podatek, da število raziskav, ki proučujejo žensko literarno ustvarjalnost, tudi pri nas skokovito raste: na Oddelku za slovenščino ljubljanske Filozofske fakultete je v zadnjem desetletju nastala vrsta diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog, katerih glavni predmet raziskave so bile ženske, kot avtorice del ali kot literarne junakinje. Spričo tega podatka ostaja nerazumljivo dejstvo, da je delež ženske literature v naših učnih pro-

gramih tako skromen, da ne rečem nič. V ženskem odboru Slovenskega centra PEN z nazivom MIRA se že kar nekaj časa ukvarjajo z vprašanjem, kolikšen je delež ženske umetnice in ženske nasploh v različnih družbenih kontekstih. Nemara je prav izobraževanje tisto področje naše eksistence, ki še najbolj vpliva na (naše) oblikovanje razmerja med spoloma in na vlogo enega in drugega v literarnih tekstih in izven njih. In če je bil delež ženske literature v drugi polovici devetnajstega stoletja in na prehodu v dvajseto gotovo manjši in tudi najbrž, po oceni (ne)objektivne stroke, manj kvaliteten od moške - pomislimo samo na to, kako majhen je izbor pisateljic, ki se jim je poklonila Virginia Woolf v programatičnem feminističnem besedilu Lastna soba in da so po splošnem mnenju literarna dela pisateljic v omenjenem obdobju (primerjana seveda s klasiki evropske književnosti) označena za manjvredna, povprečna, nazadnjaška in celo epigonska - ne moremo tega trditi za žensko literaturo dvajsetega stoletja. V spremenjenih družbeno političnih, socialnih, zgodovinskih razmerah se je polagoma uveljavljala tudi slovenska ženska literatura in z njo tržaška in goriška. Seznam slovenskih avtoric, ki so z izjemo fašističnega obdobja, ustvarjale kvalitetno literaturo od začetka dvajsetega stoletja do danes, je neverjetno obsežen. Temu primeren je tudi njihov doprinos v slovensko literarno zakladnico, ki pa še zdaleč ni uravnotežen in primeren ovrednoten. Ob prelistavanju učnih načrtov za pouk slovenščine v osnovnih in srednjih šolah lahko takoj ugotovimo, kakšno je razmerje med avtorji in avtoricami, skratka kako majhen je delež ženskih ustvarjalk, kar je zagotovo posledica že omenjenih dejavnikov. Če so bile namreč ženske avtorice v slovenski literarni zgodovini pogosto spregledane, ni razloga, da bi bile to še danes, zato je namen številnih akcij in pobud centra PEN ter marsikaterih univerzitetnih projektov, pa tudi iniciativ posameznih docentov in docentov slovenske literature, poudariti njihovo prisotnost v naši (literarni) zgodovini in literaturi, ki se je (pre) dolgo pisala enosmerno in s šovinističnim konceptom. Le tako bodo naše ustvarjalke dobile mesto, ki jim zagotovo pritiče.

GLASBENA VZGOJA - Občni zbor

Glasbena matica računa na tesnejše sodelovanje s Centrom Emil Komel

TRST - Na občnem zboru Glasbene matice (GM), ki je bil na njenem osrednjem tržaškem sedežu, so poročali predsednica Milena Padovan, tajnik Janko Ban, ravnatelj Bogdan Kralj in član nadzornega odbora Rodolfo Pobega. Predsednica je ugotavljala, da je GM opravila v zadnjem letu veliko dela in uresničila celo vrsto zamisli, bodisi na področju izobraževanja, kot glasbena šola, bodisi širše gledano, kot kulturna ustanova, ki skrbi za ohranjanje, utrjevanje in širjenje slovenske glasbe in kulture ter hkrati za tkanje vezi med različnimi kompetentami našega večkulturnega prostora.

S ponosom so obeležili 70 let obnovitve delovanja, v prihodnjem šolskem letu bo 40 let delovanja v videmski pokrajini, najprej v Benečiji, leto kasneje pa tudi v Kanalski dolini, kar je privedlo do deželne razsežnosti GM. Tako razsežnost ima tudi v zadnjem obdobju urejeni zgodovinski arhiv ustanove, v katerem so dokumenti popisani v skladu s splošnimi mednarodnimi standardi ter ustrezno zaščiteni. Arhiv bo predstavljen v Narodnem domu v Trstu 19. maja, prva polovica seznama pa je že izšla v tiskani brošuri in na spletni strani Arhiva Republike Slovenije.

Glede Trsta prinaša pomemben zgodovinski prispevek monografija Umetnostni izraz ob nacionalnem vprašanju - Glasba, likovna in besedna umetnost ob slovensko-italijanski meji v drugi polovici XIX. stoletja do prihoda fašizma, ki je izšla lani na podlagi referatov s simpozija ob 100-letnici GM. Bila je že predstavljena v Trstu in Gorici, v torek pa tudi na Dunaju.

Predsednica je omenila Narodni dom v Trstu, saj se odpirajo možnosti za vrnitev GM v prostore, ki jih je zasedala pred 100 leti, in Trgovski dom v Gorici. Glede slednjega so skupaj s Slovenskim centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel poslali Deželi in Paritetnemu odboru izjavo o nameri, da ustanovi prevzameta v uporabo četrto nadstropje stavbe. Skupna izjava je obenem obveza za vzpostavitve novega sodelovanja med GM in Centrom Komel. To naj bi se pokazalo tudi pri prošnji na ministrstvo za pridobitev avtorizacije za akademsko stopnjo - namesto z Zaščitnim zakonom obljubljenega, a nikoli ustanovljenega slovenskega oddelka pri konservatoriju Tartini. Tako bi učenci spet lahko dokončali študij na GM in tu tudi diplomirali.

Pritožila se je nad dejstvom, da tudi letos še niso bila dodeljena sredstva, ki pripadajo GM po zaščitnem zakonu, kljub predhodnim zagotovilom, da bodo financiranje prejeli pravočasno.

Ob koncu je poudarila, da je GM ena najpomembnejših ustanov za našo skupnost, zadeva mlade in njihovo vzgojo, njihovo aktivno udeležbo v družbi. Njeni učenci in skupine ponesejo njeno ime tudi v druga okolja, v Italijo, v Slove-

Utrinek s proslave 70-letnice dejavnosti Glasbene matice

FOTO DAMJAN

nijo in še dlje. To pomeni, da nosijo v svet ime in informacijo o naši skupnosti in o naši kulturi nasploh.

Tajniško poročilo je v zelo strnjeni obliki prikazalo še eno izredno bogato leto delovanja. Učencev je letos 574 (35 več kot lani). Pouk se odvija v Trstu, Gorici, Špetru in Ukvah ter še na devetih podružnicah; poučuje 58 profesorjev. Štirinideset učencev se je udeležilo 38 tekmovalnih in prejeli so 23 najvišjih nagrad, 18 drugih in sploh visoke ocene. Izpizite na konservatorijih je opravilo 50 učencev. Pretežna večina je izpizite polagala v slovenščini na sami GM na podlagi konvencije s konservatorijem Jacopo Tomadini iz Vidma. V okviru ustanove deluje dvanajst instrumentalnih in vokalnih skupin, v katerih sodeluje skoraj 200 izvajalcev. GM je priredila 13 seminarjev in glasbenih delavnice za profesorje in učencev, v okviru koncertne dejavnosti pa 17 koncertov.

Med raznovrstnimi pobudami so imele nekatere poseben pomen. Npr. prireditve z naslovom (L)jubilej Glasbene matice ob 70-letnici obnovitve delovanja v Trstu, ustanovitve Nagrade Gojmir Demšar v spomin na dolgoletnega ravnatelja GM, izdaja že omenjene monografije Umetnostni izraz ob nacionalnem vprašanju. V Ukvah mednarodno glasbeno tekmovanje Tomaž Holmar, namenjeno pianistom in harmonikarjem, v Benečiji snemanje za CD glasbene pravljice Krajca Vida, s katero so Benečani oblikovali tudi letošnji Dan slovenske kulture. V Gorici pa že celo šolsko leto pripravljajo glasbeno pravljico Čudežni zvok, ki jo bodo v maju predstavili na raznih odrih.

Ravnatelj poseg je izpostavil še nekatere dosežke: obuditev delovanja orkestra GM, pozornost do zborovskega petja v povezavi s krajevnimi društvi, izobraževanje dirigentov otroških zborov. Omenil je vse tesnejše sodelovanje s Slovenskim stalnim gledališčem, s katerim so realizirali pet nedeljskih matinej in dve koprodukciji: Kako postati Slovenec v 50 minutah ter Dogodek v mestu Gogi. Gle-

de avtorizacije za akademsko stopnjo je izjavil, da bi to lahko bil neke vrste slovenski konservatorij, ki bi bil zanimiv tudi za Slovenijo, Hrvaško, Srbijo in še dlje. Sledili sta poročili o delovanju zbora Jacobus Gallus in harmonikarskega orkestra Synthesis 4, ki sta ju podala Nada Rojc in Fulvio Jurinčič.

TDD PREDSTAVLJA Dopisniki dela Edvard Žitnik o volitvah v ZDA

TRST - V nocojšnji oddaji TDD predstavlja, ki bo na sporedu po slovenskem televizijskem dnevniku RAI približno ob 20.50, bo kot gost nastopil newyorški dopisnik RTV Slovenija Edvard Žitnik. V pogovoru, ki ga bo vodil Fabio Geriolet, bo beseda seveda tekla o ameriških volitvah s posebnim poudarkom na kandidatu republikancev Donaldu Trumpu, ki je, kot vse kaže, vsaj v republikanskem taboru neustavljiv. V njegovi volilni kampanji ima hči iz prvega zakona Ivanka Trump ključno vlogo, medtem ko je žena Melania - rojena v Sloveniji - nekako v ozadju. V demokratskem taboru se obeta kandidatura Hillary Clinton, ki naj bi celo razmišljala, da bi za podpredsedniško mesto izbrala senatorko slovenskega porekla iz Minesote Emy Klobučar, čeprav za to vlogo tudi Sanders ni odvisan. Bodo pa ženske gotovo imele pomembno besedo pri izbiri novega glavnega tajnika, kar je v Zdrženih državah dovoljeno, pri nas pa ne. Hčeri karibskega porekla je ime Zora. Oddajo bo zrežirala Ines Škabar. Ponovitev bo na sporedu v sredo, 18. maja, pred slovenskim dnevnikom TDD, nekaj po 20. uri.

Edvard Žitnik je tudi avtor vrste dokumentarcev, o čezoceanski Rex in o Urošu Žunu, Slovincu, ki je med drugo svetovno vojno iz oblegane Ljubljane reševal Žide, če omenimo le najodmevnejša. Pred kratkim je zaključil dokumentarec z naslovom Zora, v katerem predstavlja zgodbo slovenskega poročenega gejevskega para, ki je posvojil hčer, kar je v Zdrženih državah dovoljeno, pri nas pa ne. Hčeri karibskega porekla je ime Zora. Oddajo bo zrežirala Ines Škabar. Ponovitev bo na sporedu v sredo, 18. maja, pred slovenskim dnevnikom TDD, nekaj po 20. uri.

PISMO UREDNIŠTVU

Ulica Gradnikove brigade

Do nedavna sem bil prepričan, da je ime Gradnikova brigada nosila samo ena vojaška enota in da se po tej enoti imenuje tudi ena glavnih novogoriških ulic. Nekaj sem o tej vojaški enoti, kjer je bilo veliko Primorcev in ki je pred 71 leti osvobodila številne kraje na Goriškem, tudi prebral. Po novem pa nisem več tako gotov, posebej še ker preko lokalne radijske postaje kar naprej oglašajo, in ponavljajo, da to in to lahko ku-

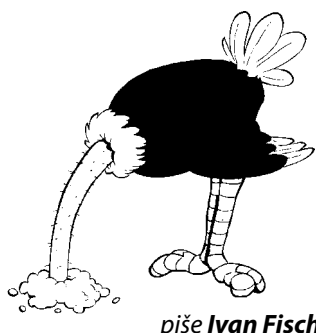

pitate na ulici Gradnikovih brigad.

Vojaških formacij s tem imenom, če smemo verjeti radijskemu mediju, je bilo zagotovo več.

Vlado Klemš

Tako je (morda) ...

piše Ivan Fischer

»Enčabe« so lahko nevarne

Tiskarski škrati so v časopisih vsakdanja zadeva, tisti pa, ki se je vgnezdil na zadnjo stran torkovega Pd je še posebno smešen. Najbrž je večini bralcev ušel, a ker sem začel svojo kariero na Dnevniku kot koordinator mi je takoj padel v oči. Kaj za vraga so »enčabe«, sem se vprašal in zakaj so povzročile preplah na leta-

lu? Hitel sem prebrat članek, misleč, da ima »enčab« nekaj skupnega s hijabom, tradicionalnim muslimanskim ženskim pokrivalom in da je zato nastal preplah na letalu. In nisem se popolnoma motil: prenapeta ženska, ki se seveda ne more pohvaliti s preveliko kulturo in je vse preveč podvržena današnji psihozi pred terorizmom, se je prestrašila matematičnih »enačb«, ki jih je pisal človek na sosednjem sedalu, ugledni italijanski znanstvenik. Skratka, nedolžna napaka v vrstnem redu dveh črk v besedi »enačba«, je bil razlog za nerazumljiv naslov. Če bolj nerazumljiva pa je bila reakcija gospe, o kateri govori članek. Zanimivo bi bilo tudi vedeti, kaj pomeni »bližnjevzhodni videz« človeka. Je imel morda rogove, rep ali kakšno drugo fizično posebnost, značilno za neki narod, ali je bil morda samo nekoliko bolj zagorel in nosil brado? Pazite se, bradači, ko se peljete z letalom...

Federer in Wawrinka KO

RIM - Po Rogerju Federerju, ki ga je v tretjem krogu mastersa ATP v Rimu z nagradnim sklantom 4,3 milijona evrov domov posljal Avstrijec Dominic Thiem, se je od nadaljnega tekmovanja poslovil še en Švicar. Četrtega teniškega igralca sveta Stana Wawrinka je izločil Argentinec Juan Monaco. Čeprav je Monaco šele na 114. mestu svetovne ATP lestvice, ni imel nobenega spoštovanja do Wawrinka, ki je v prvem nizu slavil šele v tie-breaku, v nadaljevanju pa je moral priznati premoč Argentinca.

Dragić pred izpadom

TORONTO - Košarkarji Miami Heat so izgubili peto tekmo polfinalne serije vzhodne konference severnoameriške lige NBA. Ekipe Toronto Raptors je bila na domačih tleh boljša z 99:91, Kanadčani pa so v polfinalni seriji povedli s 3:2 v zmagah. V finale Vzhoda bo napredovalo moštvo, ki bo prvo doseglo štiri zmage. Najboljši igralec tekme je bil košarkar Toronto DeMar DeRozan, ki je v statistiko vpisal 34 točk. Za Miami je Dwyane Wade prispeval 20 točk, Goran Dragić pa je dosegel 13 točk pet skokov in dve podaji.

N. Meroi in R. Benet osvojila trinajsti osemstisočak

Slovenski alpinist, doma iz Rateč, Romano Benet in njegova soproga Nives Meroi (stanujeta v Beli peči pri Trbižu) sta včeraj zjutraj osvojila vrh nepalskega osemstisočaka Makalu (8473 m). Makalu je njun trinajsti osemstisočak. Na spisku osemstisočakov, ki jih je skupno štirinajst, jima manjka le še Annapurna (8091 m). Če bi jima uspelo še ta podvig, bi postala prvi par, ki je osvojil vse osemstisočake.

KOŠARKA - Od danes do nedelje bo v Berlinu finalni turnir evrolige

Naj se spektakel začne

BERLIN - V pričakovanju na razplet »vojne« med košarkarsko zvezdo Fiba in skupino ECA, ki upravlja Euroleague, se ta konec tedna lahko osredotočimo le na dogajanje na košarkarskem igrišču. V Berlinu bo potekal od danes do nedelje težko pričakovani finalni turnir četverice oz. Final Four košarkarske evrolige, ki velja za najprestižnejše klubsko tekmovanje v Evropi. Ne vemo še, ali bomo zadnjič pričali tovrstnemu turnirju, tako da se moramo zaenkrat zadovoljiti s protagonisti, ki se bodo na igrišču potegovali za naslov evropskih prvakov. Med temi sta tudi Italijan Gigi Datome (Fenerbahce) in Slovenec Jaka Blažič (Laboral Kutxa Vitoria). Slovenijo in Italijo bosta med drugim zastopala sodnika, saj med sedmimi možmi v sivem, ki bodo sodili na finalnem turnirju, bosta tudi Luigi Lamonica (že šestič na Final Four) in Damir Javor, ki bo prvič delil pravico v sklepnih dvobojih. Prvo polfinalno srečanje oz. ruski derbi bo danes ob 18. uri, ko se bosta udarila moskovski CSKA in Lokomotiv Kuban iz Krasnodarja, ob 21. uri pa bosta nastopila Fenerbahce in Laboral Kutxa. Zmagovalca se bosta nato pomerila v finalu, ki bo v nedeljo, 15. maja, ob 20. uri, finale za tretje mesto pa bo ob 17. uri. Nastopajoče ekipe bomo predstavili v zaporedju, ki ga narokujejo športne stavnice. Za stavnico BetClic je absolutni favorit CSKA (2,15), sledijo pa Fenerbahce (2,75), Lokomotiv Kuban (7,5) in Laboral Kutxa (8).

land, medtem ko se po poškodbi vračata Viktor Khryapa in Pavel Korobkov. Absolutna zvezdnika sta organizatorja igre in MVP letošnje evrolige Nando De Colo (najboljši strelec tekmovanja z 18,9 točke na tekmo) in Miloš Teodović. Srbski organizator igre je letos odigral svojo najboljšo evropsko sezono z 16,3 točke na srečanje, za tri točke meče 42,4%, doslej pa ni še osvojil nobenega evroligaškega naslova.

Fenerbahce

Tako kot Teodović, tudi Fenerbahce cilja na svojo prvo evroligo, saj bi tako postal prvi turški klub s tovrstnim naslovom. Osem lovorik evropskega prvaka je sicer osvojil trener Turkov Željimir oz. Željko Obradović, ki je v sodobni zgodovini kar nekajkrat prekrižal načrte zgoraj omenjenemu Teodošiču. Fenerbahce ima enako razmerje zmag in porazov kot CSKA (22:5), v četrtfinalu pa je s 3:0 izločil evropske prvake oz. Real Madrid. Odlična novica v turškem taboru je povratek centra Jana Veselyja, ki je marca in aprila prisilno miroval zaradi poškodbe ahilove tetive. Gre za ekipo vrhunskih atletov (v povprečju 4 blokade na tekmo) in odličnih košarkarjev, ki so se izkazali z drugo najboljšo obrambo v evroligi, saj dovoljujejo nasprotnikom 72,2 točke na tekmo. Med turškimi košarkarji je vrhunsko sezono odigral Italijan Gigi Datome, drugi strelec ekipe (12,2 točke na srečanje) z odličnimi odstotki (54,4% za dve točki in 45,6% za tri točke).

Lokomotiv Kuban

Presenečenje sezone so uprizorili košarkarji Lokomotiva Kubana iz Krasnodarja, ki so tako poskrbeli za ruski polfinale. Lokomotiv se je prvič v svoji 70-letni zgodovini uvrstil v Final Four, razpolaga pa z manj kot polovničnim proračunom (približno 15 milijonov evrov) v primerjavi z moskovskim CSKA. Tako kot na klopi Moskovčanov tudi na klopi Lokomotiva sedi grški trener, in sicer Giorgos Mpartzokas (ali, lažje izgovorljivi Bartzokas), ki je leta 2013 popeljal Olympiacos do osvojitve naslova evroligaškega prvaka. Rusi so v četrtfinalu izločili Barcelono, potem ko so v seriji zaostajali z 1:2. Do finalnega turnirja so se dokopali po zaslugi najboljših obrambe v evroligi, ki nasprotnikom dopušča le 70,5 točke na tekmo. Gre za eki-

po, ki najraje meče za tri točke, saj je v Top 16 na vsaki tekmi imela 28,8 poskusa izza črte 6,75, dosegla pa je v povprečju 11 trojk na dvoboj. Zvezdnika ekipe sta Anthony Randolph (17,4 točke in 6,6 skoka) in Malcolm Delaney (15,8 točke in 5,7 asistenc), ki je naslov državnega prvaka osvojil v Franciji, Ukrajini in Nemčiji.

Laboral Kutxa

Barcelona? Ne. Real Madrid? Ne. Španijo bo na finalnem turnirju letos zastopala Laboral Kutxa iz Vitorie, ki bo po osmih letih odsotnosti ponovno nastopila na Final Four. Sicer so Baski klub z bogato košarkarsko tradicijo, na katero v Ev-

ropi večkrat pozabljajo. Po negotovem začetku je ekipa stopnjevala formo, tako da je v četrtfinalni seriji izločila Panathinaikos. Sicer je moštvo Vladimirja Perasovića odlično izkoristilo prednost domačega igrišča (13 zmag in en poraz), medtem ko je v gosteh zmagalo le pet srečanj. Ekipa je pobrala največ odbitih žog v letošnji evroligi, kar 37,9 na srečanje, zanimivo pa je tudi, da je osvojila vse štiri tekme, v katerih je igrala podaljšek. Junak Špancev je letos Ioannis Bourousis (14,6 točke in 8,9 skoka v povprečju). Grk je med drugim edini košarkar, ki bi lahko letos osvojil drugo zaporedno evroligo, saj se je lani veselil naslova v dresu madridskega Reala.

Albert Voncina

KOŠARKA - A2-liga Tržaška Alma brez polfinala

Peto tekmo je osvojila Tortona

Tortona - Alma Agenzia per il Lavoro Trieste 80:72 (22:15, 38:32, 59:52)

Tortona: Spissu 6, Reati 9, Marks 22, Garri 22, Brooks 11, Gay, Maghet, Antonietti, Iannilli 2, Frattalone, Bianchi 5, Simoncelli 3.

Alma: Bossi 10, Gobbato, Pecile 2, Landi 3, Pipitone 6, Parks 24, Coronica, Ferraro, Nelson 16, Baldasso 0, Prandin 5, Canavesi 6.

CASALE MONFERRATO - Tržaškimi košarkarjem ni uspelo podvig. V peti tekmi četrtfinala play-offa A2-lige so varovanci trenerja Eugenia Dalmassona izgubili in se tako poslovili od letošnje sicer uspešne sezone. Gostje so se upirali, toda domačini so dokazali, da si zaslužijo uvrstitev v polfinale. Za Tržačane je največ točk prispeval Parks (24).

A1-LIGA - Play-off, četrtfinale (tretja tekma): Venezia - Cremona 77:61 (2:1), Trento - Milano 61:62 (0:3). Milano se je uvrstil v polfinale.

V SLOVENIJI - Četrtfinale (1. tekma): Zlatorog - Castings 98:86, Union Olimpija - Tajfun 78:74, Helios - Rogaska 68:63, Krka - Šenčur 78:74.

HOKEJ NA LEDU - SP: Češka - Norveška 7:0, Rusija - Danska 10:1, Zda - Francija 4:0, Kanada - Nemčija 5:2.

EP: Bron »azzurram«, Tania Cagnotto zlata

Na evropskem prvenstvu v Londonu je italijanska ženska reprezentanca v sinhronem plavanju (prosta kombinacija) osvojila bronasto kolajno. Pred »azzurrami« (Elisa Bozzo, Beatrice Callegari, Camilla Cattaneo, Linda Cerruti, Francesca Deidda, Costanza Ferro, Manila Flamini, Mariangela Perrupato, Sara Sgarzi in Gemma Galli) sta se uvrstili Rusija in Ukrajina. V sredo je Tania Cagnotto osvojila zlato kolajno v skoku z enometrske deske. Na 2. mesto se je uvrstila rojakinja Elena Bertocchi. Za Cagnottovo je bila že 27. kolajna v svoji karieri.

Slovenski dvojec v četrtfinalu

RIM - Slovenski teniški igralci Katarina Srebotnik in Andreja Klepač sta na turnirju WTA v Rimu z nagradnim sklantom 2,4 milijona evrov v prvem krogu premagali sestri Sereno in Venus Williams, včeraj pa sta v drugem krogu ugnali še drugo postavljeno nosilko Američanko Bethanie Mattek-Sands in Čehinjo Lucio Šafarovo s 6:3 in 6:4. V četrtfinalu se bosta Srebotnikova in Klepačeva danes pomerili z Rusinjama Jekaterino Makarovo in Jeleno Vesnino.

CSKA Moskva

Trinajst finalnih turnirjev v zadnjih štirinajstih sezonah, 37 milijonov evrov letnega proračuna in še bi lahko naštevali razloge, zaradi katerih je moštvo iz Moskve favorit za končno zmago. Po drugi strani je tudi res, da so Teodović in soigralci »alergični« na evropske uspehe, saj so npr. zadnje evroligo osvojili leta 2008, ko je Matjaž Smodiša in soigralca s klopi vodil Ettore Messina. Tudi letos so v Moskvi sestavili pravo armado, ki je osvojila 22 tekem na 27 nastopih, v četrtfinalu pa je z gladkim 3:0 premagala Crveno zvezdo. Gre za izredno učinkovito ekipo v napadu, saj dosega v povprečju v evroligi 90,7 točke z 19,7 asistenc, kar je eden izmed štirih najboljših izkupičkov v zadnjih 15 letih. V fazi Top 16 je CSKA celo dosegal 92,8 točke na tekmo in tako postavil nov mejnik v zgodovini evrolige. Trener Dimitris Itoudis namenja solidno minutazo številnim košarkarjem, v finalu pa ne bo nastopil Joel Free-

Timu Wellensu prvi vzpon

ROCCARASO - Belgijec Tim Wellens je zmagovalec šeste etape kolesarske dirke po Italiji, prve, ki se je na letošnjem Giro končala s ciljnim vzponom. Član ekipe Lotto Soudal je imel po 157 km od Ponterja do Roccarasa 1:19 minute prednosti pred prvim zasedovalcem Dancem Jakobom Fuglsangom. Nizozemec Tom Dumoulin ostaja vodilni v skupnem seštevku, po včerajšnji etapi pa je povečal svojo prednost pred Vincenzom Nibalijem, ki je včeraj zaostal 21 sekund, tako za znaša sedaj Dumoulinov nasokov v skupnem seštevku 47 sekund.

KOŠARKA - Četrtfinale play-offa državne C-lige gold

Jadran prestrašil favorizirani Tarcento in izsilil tretjo tekmo

Jadran - Tarcento 79:74 (14:9, 31:30, 49:50)

Jadran: M. Batic 14 (8:8, 3:6, 0:1), Ban 19 (6:6, 5:8, 1:6), De Petris 8 (-, 4:8, -), Malalan 4 (-, 2:5, -), Daneu 2 (-, 1:2, 0:5), Kojanec nv, Ridolfi 10 (2:3, 1:1, 2:2), Cettolo 2 (-, 1:1, 0:2), Kocijančič (-, -, -), Rajčič 11 (2:2, 0:1, 3:6), Velikonja Grbac 9 (3:4, 3:5, 0:1). Trener: Mura. Izgubljene žoge: 11; pridobljene: 10; asistence: 11; skoki: 38, SON: 24. PON: Ridolfi.

Po pravi bitki je Jadran v Trziču premagal favorizirani Tarcento in tako izsilil tretjo tekmo v četrtfinalni seriji končnice za napredovanje. V prvi četrtini, ki so jo zaznamovale napake na obeh straneh igrišča, je združena ekipa vseskozi vodila in tudi zasluženo povedla po zaslugi uspešnih prodorov Baticha ter zelo dobre obrambe Daneua, ki je lepo zaustavljal nasprotnikove visoke košarkarje. V drugi četrtini sta zelo slabo predstavljala uprizorila sodnika, ki sta sodila povsem enosmerno, saj sta Jadranove košarkarje kaznovala ob vsakem dotiku in jim dosodila šest osebnih napak, medtem ko je Tarcento »uradno« zagrešil le eno osebno napako, za nemeček v napadu. Kljub temu je Jadran ohranil minimalno vodstvo, čeprav se je moštvo iz Čente približalo s koši neustavljivega Belline (3:3 za tri točke). Povratek na igrišče Matije Baticha je vtil novega elana združeni ekipi, ki je drugi polčas začela z delnim izidom 9:2, predvsem po zaslugi zelo hitrih protinapadov. Tarcento je takoj odreažiral in z odličnimi odstotki pri metu izza črte 6,75 prvič izenačil po začetku tekme pri izidu 46:46 in nato tudi povedel. V tretji četrtini je Jadran dosegel 12 točk s štirimi napadalnimi akcijami: 3 zaporedne trojke je zadel Rajčič, za najbolj atraktivno potezo srečanja – morda celo sezone – pa je poskrbel Ridolfi, ki je vrtoglavo zabil in si prislužil tudi dodaten prosti met, tako da so Jadranovemu branilcu ploskali tudi navijači iz Čen-

te. Naj dodamo, da se je nato Ridolfi poškodoval, tako da je na tekmi zmanjkal pomemben ključen protagonist. Jadran je po zaslugi Rajčičevih trojk povedel pri izidu 64:59, a je Tarcento takoj izenačil. Tedaj pa so domači zaigrali zelo zrelo in - kljub nekaterim napetim trenutkom v končnici - si zagotovili zmago ter tako prestrašili Tarcento, ki je sedaj pred jutrišnjo tekmo (ob 18. uri v Čenti) upravičeno zaskrbljeno.

Na tekmi v Trziču so bili ob svoji stojnici z že ponarodelimi oranžnimi majicami prisotni tvorci Združenja Un canestro per te ONLUS. Člani dobrodelnega združenja so delili dvojezično informativno gradivo in so zbirali sredstva za tiste - iz sveta krajne košarke, pa tudi športnih krogov nasploh - ki so najbolj potrebni. (av)

Martin Ridolfi (Jadran) FOTODAMJ@N

Jutri Kontovel doma, Sokol v gosteh, Dom zadnjič drevi

Ta konec tedna se bo zaključila košarkarska sezona v deželni D-ligi in v promocijski ligi. Pravzaprav bodo štiri ekipe v D-ligi nastopile na finalnem turnirju, ki bo odločal o še enem napredovanju v C-ligo silver, a to ne velja za Sokol in Kontovel, ki bosta tudi v naslednji sezoni igrala v D-ligi. Kontovel (20 točk) bo letošnje prvenstvo sklenil v telovadnici na Rouni jutri ob 20. uri proti moštvu Nordcaravan Roraigrande (4 točke), ki je že izpadlo v promocijsko ligo. Sokol (14 točk) pa bo še zadnjič igral v gosteh oz. v Cordenonsu jutri ob 20.30 proti Intermeu 3 S (26 točk), ki je že napredoval v C-ligo silver. Tekma bo vsekakor zanimiva, saj se bo jutri Sokolov steber Marko Hmeljak poslovil od košarkarskih igrišč.

Letošnjo nihajočo sezono v promocijski ligi bo že danes sklenil goriški Dom Mark. Košarkarji trenerja Dellisantija bodo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici igrali ob 21.15 proti ekipi Skyscrapers. (av)

Sokol U18 brez deželnega finala

Polisigma - Sokol 58:51 (12:16, 18:8, 18:8, 10:18)

Sokol: Grgič, I. Terčon, Škerk, Furlan 16, Ferofiglia 4, Štekar, Del Fabbro 3, Rudes 8, Laurenčič, G. Terčon 16, Fabi 4. Trener: Vatovec. PON: Ferofiglia. 3 točke: Furlan in Del Fabbro 1.

Tokrat Sokolu ni uspel podvig in za las jim je v dodatni tekmi ušel deželni finale. Prikazana igra tokrat ni bila na nivoju. Bilo je preveč izgubljenih žog in zgrešenih metov pod košem. V tretji četrtini je moštvo iz Zoppole povedlo tudi na 17 točk. V zadnji četrtini so sokolovci zmanjšali zaostanek (54:50), to pa je bilo tudi vse, kar jim je uspelo.

KOŠARKA - Play-off deželne C-lige silver

Bor Radenska se je poslovil z domačim porazom

Bor Radenska - San Daniele 55:81 (11:22, 29:37, 44:57)

Bor Radenska: Bole 8 (-, 1:2, 2:5), Basile 3 (1:2, 1:10, -), Crevatin 3 (-, 0:1, 1:5), Scocchi 8 (2:3, 0:2, 2:5), Marchesan 6 (2:3, 2:6, 0:3), Devcich 7 (2:3, 2:6, 0:3), Sosič 5 (1:2, 2:3, 0:1), T. Daneu n.v., Mozina 7 (1:3, 3:4, -), Albanese 2 (-, 1:1, -), Doz 6 (4:4, 1:8, 0:2). Trener: Oberdan. PON: Sosič 27.

San Daniele, ki je bil po koncu rednega dela prvenstva drugi, je bil vseeno prehud zalogaj za Bor, ki se je na prvi tekmi v gosteh solidno upiral. Tokrat pa je bila razlika med peterkama očitnejša. V sedmi minuti zadnje četrtine so gostje na 1. maju vodili s prednostjo tride-

setih točk (48:78). Košarkarji iz »mesta pršuta« so bili sinoči izjemno natančni z meta izza šestih metrov: zadeli so 14:24. Največ točk pa je prispeval Bortoluzzi (28). Borovci so igrali zakrčeno in so zgrešili celo serijo enostavnih metov. Že po prvi tretjini je bilo jasno, da želi furlanska peterka zmagati po hitrem postopku. Tretje tekme si niso želeli. Bor pa je storil premalo, da bi jo lahko izsilil.

»Škoda, ker smo zelo pozitivno sezono zaključili na tako klavrn način. Tokrat smo igrali slabo. Pričakoval sem večjo vneto in večjo voljo do zmage,« je dejal trener Bora Dean Oberdan, ki je tudi priznal premoč gostov.

Trener Bora Dean Oberdan

FOTODAMJ@N

ODBOJKA - Ženska D-liga in prva divizija

Zalet Kontovel KO Mavrica ni igrala dobro

Zalet Kontovel - Sanvitese 0:3 (21:25, 20:25, 23:25)

Zalet Kontovel: Micussi 6, Antognolli 2, Bukavec 13, Kalin 6, Kneipp 6, Bezin (L) 1, Zavadlav 6, Ferfolja 3, Škr (L), Kopal, Sossi, Bressan, Cassanelli. Trener: Kušar.

V predzadnjem krogu drugega dela prvenstva ženske D-lige je Zalet Kontovel v domačih Brišičkih drago prodal svojo kožo solidni furlanski ekipi Sanvitese. Tekma je bila izenačena, saj so se vsi seti končali tesno. Sicer z zmago gostij, ki pa so se morale pošteno potruditi. »Nam je, žal, v odločilnih trenutkih zmanjkala zbranost. V končnih setov so nam bile usodne napake,« je ocenila pomočnica trenerja Kušarja Veronika Zuzič, ki je še dodala: »Punce so se borile vse do konca. Dale so vse od sebe. Tokrat so servirale dobro in tudi taktična zamenjava v polju, Zavadlavova v vlogi korektorja, se je obrestovala.«

Zalet Kontovel bo v zadnjem krogu, v soboto, 21. maja, gostoval pri tretjeuvršeni ekipi Pav Udine. Kušarjeve varovanke morajo zmagati, če se želijo izogniti play-outu. Četrto-

vrščeni Roveredo, ki bo drevi igral proti videmskemu Pavu, ima dve točki prednosti. Roveredo pa bo v zadnjem krogu igral proti že izpadlemu Volley Teamu, ki je še brez zmage. V sredo je Coudroipo s 3:0 premagal Volley Team.

1. ŽENSKA DIVIZIJA Polfinale (druga tekma)

Pieris - Mavrica Arcobaleno 3:0 (25:12, 28:26, 25:21)

Mavrica Arcobaleno: Devetak 1, Nanut 6, Valentinsig, Petruz 5, G. Zavadlav 2, Winkler 6, M. Zavadlav 8, Princi 5, Sardoč, Malič, Juren, Bandelj (L). Trener: Privileggi.

Odbojkarice Mavrice Arcobaleno so v Pierisu odigrale zelo slabo srečanje, tako da so domače zmagale po hitrem postopku. Že sam izid prvega seta jasno priča o predstavi gostujoče ekipe. V primerjavi s prvim srečanjem je ekipa iz Štandreža zagrešila veliko napak, tako da je bil poraz zaslužen. Tretja in odločilna tekma za uvrstitev v finale bo v torek, 17. maja, v štandreški telovadnici.

ODBOJKA - Finale play-offa 1. moške divizije

Naš prapor ni izkoristil prednosti domačega igrišča

Odbojkarji Našega prapora s trenerjem Walterjem Miklusom

BUMBACA

Naš prapor - Sant'Andrea San Vito 1:3 (23:25, 25:22, 17:25, 11:25)

Naš prapor: Fajt 4, Medeot 10, Valentinčič 6, S. Sfiligoi 14, Fogari 2, A. Sfiligoi 7, Barbera (L), Juretič 1, Oliva 2, Boškoin 0, Pescari in Klun n.v.

Na drugi tekmi finala končnice za napredovanje v D-ligo so odbojkarji Našega prapora v domačem Kulturnem

domu izgubili proti tržaškemu nasprotniku. Prvi del tekme je bil izenačen, nato so domači odbojkarji popustili. Tretji in četrti set so gostje osvojili z levo roko. »Vedeli smo, da nas čaka težka naloga, saj so Tržačani izjemno solidni,« je dejal po tekmi Walter Miklus. Za napredovanje v deželno D-ligo bo torej odločala tretja tekma, ki bo v torek (šele ob 21.30) v Trstu.

CHEERDANCE MILLENIUM - Predstavitev na Opčinah

Na tekmovanje v Nemčijo z novimi klubskimi dresi

Tekmovalke in tekmovalci športnega društva Cheerdance Millenium imajo nove drese. Predstavili so jih v sredo zvečer v društvenem baru SKD Tabor na Opčinah. Kot je povedala Nastja Milič jih bodo mladi člani društva uporabili že konec tedna na največjem cheerleading tekmova-

nju v Evropi. V kraju Bottrop v Nemčiji bo namreč XIII. Elite cheerleading championship, na katerem bo nastopilo okrog štiri tisoč tekmovalcev. Zadnjič je Cheerdance v Bottropu nastopil leta 2011. Prihodnji teden pa bo v Novi Gorici tekmovanje Slo cheer open.

JADRANJE

Memorial Klun v Piranu

V Piranskem zalivu je konec tedna v organizaciji ŠD Piran potekala regata Memorial Maria Klun za razred optimist. V dveh dneh so jadralkice in jadranci odjadrali vseh šest predvidenih plovov v zmernem vetru. Regate se je udeležilo 49 jadralkic iz Slovenije in Italije, med katerimi tudi osem mlajših optimistov TPK Sirena pod vodstvom Nataše Valentič. Med Sireninimi jadralkicami se je najbolj izkazal Luca Centazzo, ki je osvojil zelo dobro skupno 15. mesto in pokal za 3. mesto v kadetski razstvitvi.

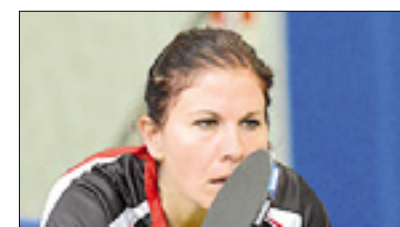
DP v razredu meteor

Od 16. do 22. maja bosta Assometeor in SN Grignano v Tržaškem zalivu organizirala 43. državno prvenstvo v jadralskem razredu meteor. Regate se bodo začela v četrtek. Državni naslov bo branila tržaška posadka Mauro Brescacin, Paolo Tomasic in Federico Demonte.

Plezalna tekma SPDT

Jutri bo na umetni plezalni steni v športnem centru Zarje v Bazovici tekmovanje, ki ga plezalni odsek SPDT organizira za kategoriji mlajših U10 (ob 10. uri) in U13 (ob 11.30).

NAMIZNI TENIS Eva Carli in Katja Milič na samem vrhu

Eva Carli (zgoraj) in Katja Milič

Kljub oddaljenosti sta se namiznoteniški igralki ŠK Kras Katja Milič in Eva Carli odločili, da minuli konec tedna nastopita na državnem tekmovanju, imenujejo ga »črni turnir«, v Caserti. Odigrali sta v kategoriji za igralkice od 9. do 50. mesta na državni lestvici. Vpisanih ni bilo dosti tekmovalk, tako da so se po sistemu »vsak proti vsakemu« spopadli tudi med sabo. »Sestrski« dvojboj je osvojila Carljeva z rezultatom 3:1. Njuna pot se je potem nadaljevala brez padcev, tako da je Eva osvojila turnir, Katja pa je bila »srebrna«. Kljub fizični utrujenosti sta dekleti znali ohraniti koncentracijo in s trdno voljo zmagovali kot za stavo. Podoben scenarij se je ponovil v kategoriji Top 12, na katerem sta si izborili pravico do igranja po kolajnah iz Top 9-50. Tudi tu sta stisnili zobe, pustili za sabo vse ostale igralkice, a na vrhu se je tokrat nekaj spremenilo. Dvojboj med krasovkama je osvojila Katja s 3:2 v nizih in prepustila srebrno medaljo Evi. Turnir je nasploh predstavljal dobro pripravo za državno prvenstvo, ki bo čez mesec dni na sporedu v apulijski Foggii. (r)

PLANINSKI SVET

Pohod na Orožnovo kočo

Vzpon do Orožne koče, v južnem predelu Bohinjskih gora, smo sicer načrtovali že za mesec april, vendar slabo vreme nam je takrat zagodlo. Zato se bomo tržaški planinci na načrtovano turo podali v soboto, 14. maja.

Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 7.00 uri, od koder se bomo z osebnimi prevoznimi sredstvi, na razpoložljivo tudi društveni kombi, podali do vasi Ravne, do izhodišča za načrtovano turo. Do koče, ki se nahaja na višini 1346 m, sta predvideni dve uri zmerne hoje. Če bodo vremenske razmere dopuščale, bomo turo podaljšali in se povzpeli še na Lisec (1649 m), kar predstavlja dodatno uro vzpona. Pohod je primeren za vse. Nujna je planinska oprema. Za prijavo in informacije je na razpolago tel. št. 3452420325 (Mauro).

Srečanje s pobratanim društvom PD Integral

Prijateljska meddruštvena srečanja so prava doživetja in predstavljajo vsestransko obogatitev tako iz človeškega kot iz kulturnega vidika. To je prišlo še posebno do izraza na nedeljskem srečanju med SPDT-jevci in člani pobratenegega PD Integral iz Ljubljane. Že v avtobusu, ko so se tržaški planinci v sončnem pomladnem jutru peljali prijateljem naproti, je bilo vse živo. Po prirščnem snidenju z ljubljanskimi planinci, so se skupno odpeljali proti Celju, cilju letošnjega srečanja. Organizatorji so namreč pripravili zanimiv skupen pohod namenjen spoznavanju tega zgodovinsko bogatega štajerskega mesta. Po prihodu v mesto so se pohodni-

ki najprej sprehodili po glavni mestni ulici, mimo kipov posvečenih svetovni popotnici in pisateljici Almi Karlin in fotografu Josipu Pelikanu, do razstavišča Knežji dvor. Stopili so v njegove kletne prostore, kjer se razteza »Mesto pod mestom«, največje razstavišče z in situ ohranjenimi ostanki antične Celeie (na fotografiji spodaj). Odlično ohranjeni in restavrirani objekti izpred skoraj 2000 let, makadamska ulica iz 1. stol. in tlakovana glavna mestna ulica iz 3. stol. z nanizanimi prostori dveh bogatejših rimskih mestnih hiš, s svojimi dimenzijami dajejo obiskovalcu občutek veličine takratne Celeie. Stopili so še v zgornje prostore Knežjega dvora, kjer so si ogledali stalno razstavo Grofje Celjski, ki govori o vzponu in padcu najpomembnejše pleniške rodbine v obdobju poznega srednjega veka na današnjih slovenskih tleh. Po ogledu so se pohodniki po prijetni gozdni poti povzpeli na Stari grad, ki se dviga nad mestom. Ob Razgledu z grajskega obzidja in razlagi vodiča so pohodniki dobili občutek pomena, ki ga je imel grad v srednjem veku, v obdobju, ki predstavlja pomemben mejnik v zgodovini Celja.

Nebo pa so že začeli prekrivati temni oblaki in pohodniki so se podali do Celjske koče, še preden se je razbesnela nevihta. Na toplem, ob izvrstni enolončnici, se je razvilo prijetno prijateljsko druženje. Srečanje se je zaključilo še pozdravi gostov in z obljubo, da se prihodnje leto spet srečamo, prihodnjič na Tržaškem. Obogateni za nepozabno doživetje so se SPDT-jevci poslovili od ljubljanskih prijateljev in se podali proti domu.

Pohodniki SPDG na Krimu, Mali Kekci pa v Iškem Vintgarju

Sabotinske družne poti, ki povezujejo planince v goriškem prostoru, so v nedeljo, 8. maja peljale na 1107 metrov visoki Krim, ki kraljuje nad Ljubljanskim barjem in ponuja obiskovalcem enkratno

razgled. Na goro, ki so jo avstrijski geodeti pred dvesto leti izbrali za izhodiščno točko meritev ob vzpostavljanju franciscejskega katastra, so se planinci odpravili iz Iške vasi, mimo doma v Iškem Vintgarju, kjer se začena, mestoma kar strma in vijugasta pot s katere vodi odcep do partizanske bolnišnice Kravice. Od tu se steza precej uravna in celo zniža, kar je seveda treba nadoknaditi v zaključnem strmem delu od gozdne ceste do planinske postojanke. Zaradi bližajoče se nevihte in grmenja je bilo razgledovanje precej okrnjeno, kljub vsemu pa so obiskovalci z Goriškega lahko ugotovili, da se je dve in pol uri vzpona splašalo. Za sesto so izletniki izbrali drugo pot, mimo Gornjega Iga, nekoliko krajšo, predvsem pa bolj položno, kar je ugodno vplivalo na splošno razpoloženje. Pa tudi dejstvo, da se je nevihta zreducirala na samo nekaj kapelj je prispevalo svoje. Skupni planinski izlet na Krim so privedli in vodili člani SPDG, ki so tokrat poskrbeli tudi za pohod za najmlajše v okviru Kekcih poti.

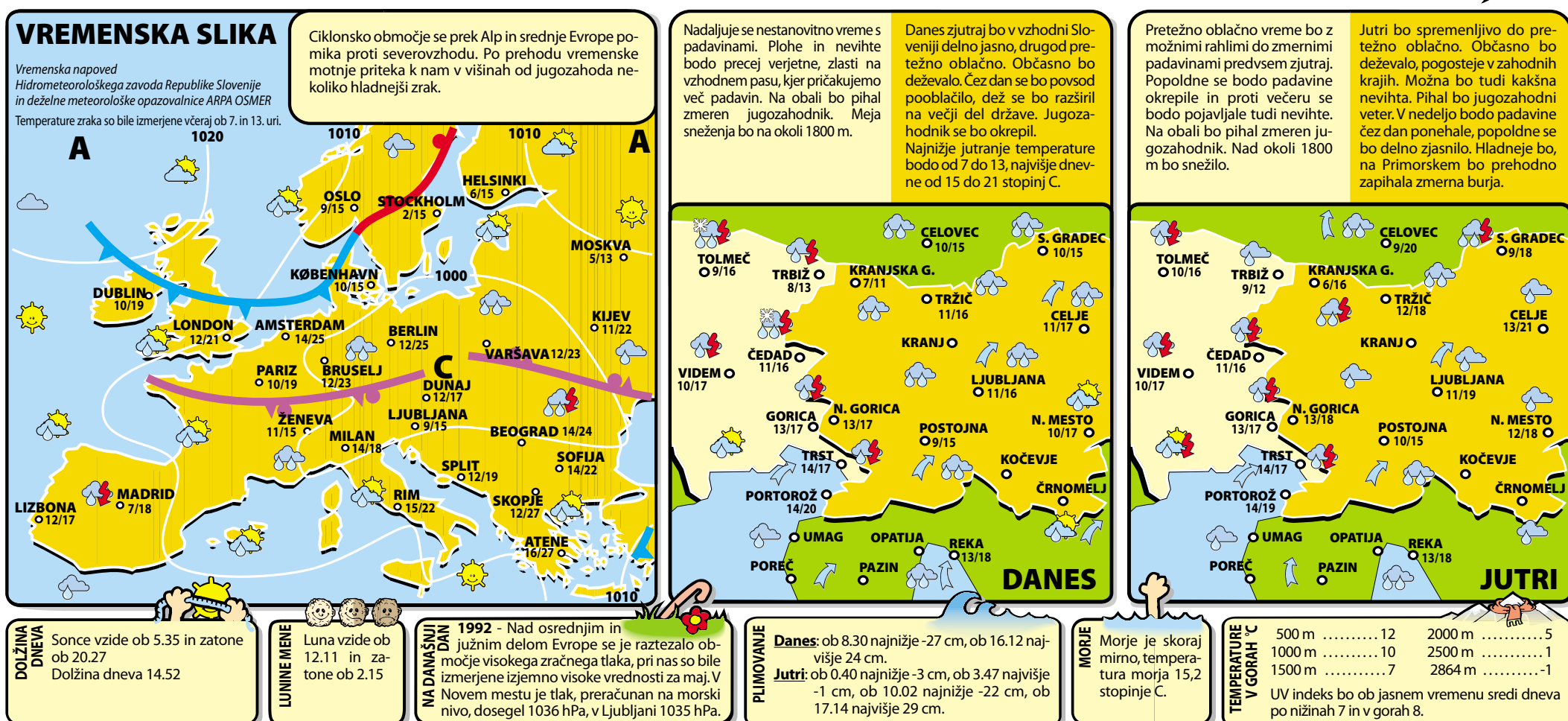
Mali Kekci (na fotografiji zgoraj) so prav tako startali iz Iške vasi, po približno polurni hoji ob reki Iški, mimo zanimivih in tipičnih domačij, so nato prispeli do doma v Iškem Vintgarju. Od tod so nadaljevali pot po soteski Iškega Vintgarja, ki predstavlja dragoceno dediščino tako z

vidika naravnih zanimivosti kakor tudi zaradi tam odkritih številnih najdb iz različnih arheoloških obdobij. Po krajši hoji ob pomirjajočem žuborenju rečne vode in prijetni melodiji oglaševanja gozdnih ptic so pohodniki dospeli do zanimivega kraja, imenovanega Grabljice, to je naravna plaža ob reki Iški in priljubljeno naravno kopališče. Kraj zadobiva to posebno ime po skupini kolov, zabitih v strugo prav obliki »grabljic«. Tu so se izletniki ustavili za krajši počitek, otroci so se sprostil ob toplih sončnih žarkih, ob »namakanju« bosih nogic v razmeroma hladno vodo in lučanju kamnov v tolmune. Med potjo po soteski so si ogledali tudi spomenik žrtvam NOB, ki stoji prav ob gozdni stezi in ki je udeležence izleta spomnil, da so se grozote druge svetovne vojne dogodile tudi na tistem področju današnje Slovenije ob Ljubljanskem barju.

V popoldanskem času so se Kekci in njihove družine še nekoliko sprehodili po desnem bregu reke Iške, ob povratku proti izhodiščni točki pa so si ogledali še obnovljeno lesno žago-veneciano, staro slovensko žago-samico iz sredine 19. stoletja ter majhno baročno cerkev sv. Jedrt v Iški.

Avtobusni izlet v sklopu Družnih planinskih poti, katerega se je udeležilo okrog 70 pohodnikov štirih planinskih društev, je finančno podprla Fundacija goriške hranilnice.

Papiga Pike Nogavičke še živi

KARLSRUHE - Papigo, ki je kot Rosalinde pred 45 leti nastopila v filmu o Piki Nogavički, so iz živalskega vrta v mestu Malmö na Švedskem premestili v živalski vrt v Karlsruhe v Nemčiji. Premestitev papige vrste Ara macao, ki ji je v resnici ime Douglas, je bila nujna, so so švedske oblasti sporočile, da bodo papigo uspavali, ker ji ne morejo priskrbeti primerne bivališča. Vodja živalskega vrta v Malmöju Frank Madsen se je obrnil na javnost in dobil na stotine ponudb z vsega sveta za oskrbo ostarele papige. Douglas, ki zaradi za papigo častitljive starosti ne more več leteti, bo tako v družbi svojega dekleta Gojan v veliki ptičnici v Nemčiji živel do konca življenja.

Našli razbitini izginulega boeinga

SYDNEY - Dve razbitini letala, ki so ju našli na jugu Afrike in na območju Mauritiusa, »skoraj zagotovo« pripadata boeingu 777 malezijske letalske družbe Malaysian Airlines, ki je marca 2014 izginilo s 239 potniki in člani posadke na krovu. V preiskavi so strokovnjaki ugotovili, da gre pri razbitinah, ki so jih našli v zalivu Mossel v Južni Afriki in na otoku Rodrigues v Indijskem oceanu, za pokrov letalskega motorja, ki je enak tistim, ki jih razvija in uporablja malezijska letalska družba Malaysian Airlines, ter za dekorativni laminat z delovne mize v glavni letalski kabini, ki ga pri boeingih uporablja izključno omenjena letalska družba.

KANADA - Mrzlo in hladno vreme pa ga je vendarle upočasnilo

Požar se še naprej širi

EDMONTON - Velik gozdni požar v kanadski provinci Alberta, zaradi katerega so prejšnji teden evakuirali prebivalce mesta Fort McMurray, se je v sredo še naprej širil. Vseeno pa ga je mrzlo in hladno vreme nekoliko upočasnilo.

Gasilci so se v preteklem tednu borili z več požari v Alberti, a tisti na območju Fort McMurraya se edini še vedno širi. Polovica od 1500 gasilcev, ki delujejo v provinci, se še vedno trudi pogasiti ognjene zublje.

Požar je do sedaj uničil več kot 2290 kvadratnih kilometrov površin, zgorelo je 2400 hiš.

Celotno mesto s 100.000 prebivalci so izpraznili prejšnji teden, v samem centru mesta ni škode, v predmestjih pa je je več.

»Vemo, da je ponavadi škoda gozdnega požara izražena v milijardah in da traja več let, da si zemlja in prebivalci opomorejo,« je dejal vodja kanadskega Rdečega križa Conrad Sauve.

Sauve je povedal še, da bodo od 67 milijonov kanadskih dolarjev, ki so jih zbrali na Rdečem križu, 50 milijonov dali ljudem, ki so morali zaradi požara zapustiti svoje domove. Rdeči križ bo tako dal 600 kanadskih dolarjev za vsakega odraslega posameznika in 300 za vsakega vzdrževanega družinskega člana.

Nevarnost požarov na zahodu Kanade je zaradi suhega in vročega vremena v zadnjih tednih še vedno velika. (sta)

Požar je doslej uničil več kot 2290 kvadratnih kilometrov površin

ANSA

prej do novice

www.primorski.eu

ŠTUDIJA

Število splavov v razvitih državah znatno upadlo, v revnih brez sprememb

ŽENEVA - V razvitih državah je delež splavov v zadnjih 25 letih znatno upadel, ne pa tudi v državah v razvoju, kažejo izsledki študije, objavljene v britanski reviji The Lancet. Upad v razvitih državah gre pripisati predvsem zmanjšanju števila splavov v vzhodni Evropi, v revnejših državah pa študija kot velik problem izpostavlja pomanjkanje kontracepcije.

Študija inštituta Guttmacher iz New Yorka in Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) iz Ženeve je tako pokazala, da zakonodaja, ki prepoveduje prekinitve nosečnosti, ne vodi k nižji stopnji splavov.

Med letoma 1990 in 2014 se je stopnja umetne prekinitve nosečnosti v razvitih državah zmanjšala s 46 na 27 žensk med 1000 zahvaljujoč boljši dostopnosti do kontracepcije, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Največji upad so zabeležili v vzhodni Evropi, kjer se je število več kot prepolovilo, in sicer z 88 na 42. V srednji Evropi se je število splavov zmanjšalo za 39 na 26 med 1000 ženskami, v severni Evropi z 22 na 18, v severni Ameriki pa s 25 na 17.

»Investiranje v metode moderne kontracepcije bo za ženske in družbo veliko manjši strošek, kot pa neželene nosečnosti in nevarni splavi,« je ob izsledkih študije povedala znanstvenica Bela Ganatra iz WHO.

Gilda Sedgh z inštituta Guttmacher, ki je koordinirala študijo, pa je po poročanju francoske tiskovne agencija AFP pojasnila, da se več kot »80 odstotkov ne-želenih nosečnosti zgodi ženskam, ki nimajo dostopa do modernih oblik kontracepcije, dobršen del teh nosečnosti pa se konča s splavom«.

Raziskava še ugotavlja, da se vsaka tretja nosečnost v Latinski Ameriki konča s splavom, kar pomeni največji delež med vsem regijami sveta, čeprav imajo tamkajšnje države zelo strogo zakonodajo na tem področju.

Na splošno velja, da države, ki prepovedujejo umetno prekinitve nosečnosti, oziroma dovoljujejo tovrstne posege le v primeru, da je ogroženo življenje ženske, beležijo nekoliko višji delež splavov kot države, kjer imajo ženske večje reprodukativne pravice.

Ženske v državah z ostrijo zakonodajo pogosto tudi nimajo dostopa do kontracepcije, to pa nato vodi v večje število splavov in nevarne posege, še kaže raziskava. (sta)